

**Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op  
donderdag 9 oktober 2008**

5 **Aanwezig:** De burgemeester: mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedveld, voorzitter  
De gemeentesecretaris: mevrouw W.C.M. Lissenberg-van Dam  
De wethouders: mevrouw H.R. van den Berg, de heren E.M. den Boef, P.J.H.M. de Koning  
en H.J.Zwiers  
De raadsleden: de heren A.H.M.M. van Abeelen (PvdA), T.J. Alderliesten (SGP), J.C. van  
10 Andel (CDA), P. Boertje (VVD), de heer M. Dijkhuizen (RB), mevrouw T. Duman-Sirin  
(PvdA), mevrouw M. van Gink (PvdA), de heren M.A. Hitzert (PvdA), H.C.M. van Houcke  
(D66/GL), mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren M. Japenga (CU),  
H.J.A. Koppes (LR), W. van der Linden (PvdA), J. Lagendijk (SGP), A. Los (LR), C.J. Louter  
(CU), P.W.J. Meij (CDA), mevrouw W.N. Nooijen (LS), de heren B. Neuschwander (LR),  
15 W.P. Onderdelinden (CDA), ing. A. den Ouden (SGP), R.C. van Pelt (SGP), R.P. Pors (CU),  
mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren C.A. Roodenburg (SGP), V.A. Smit (SGP), L.  
van der Spoel (VVD), mevrouw C. van Vliet (VVD), de heer M.A. Vroegindeweyj (LR)

20 **Griffier:** De heer mr. J.G. van Straalen

**Notulist:** mevrouw I.J.H. Lit

25 **1. Opening en vaststellen van de agenda**

**De voorzitter:** Dames en heren, goedenavond. We zijn vanavond met een complete raad en  
een geweldig gevulde publieke tribune. Hartelijk welkom!

30 Ik kijk met u naar de agenda. Agendapunt 13 vervalt omdat dit onderwerp op dit moment niet  
aan de orde hoeft te zijn. Mevrouw Nooijen heeft gevraagd om het woord te mogen voeren  
over de agenda. Het woord is aan mevrouw Nooijen.

35 **Mevrouw Nooijen:** Voorzitter, Lokaal Sociaal stelt voor agendapunt 9, het vaststellen van  
het beleidskader duurzaam beheer, van de agenda te halen en terug te brengen in de  
commissie, omdat het voorstel te veel onduidelijkheid bevat. Ik heb tijdens de commissie een  
vraag aan de wethouder gesteld. Daarop zijn tegenstrijdige antwoorden gekomen. Op basis  
daarvan kan ik geen weloverwogen beslissing nemen. Daarom verzoek ik u dit punt van de  
agenda te halen en terug te laten komen in de commissie. Dank u wel.

40 **De voorzitter:** Mag ik uw reacties daarop?

**De heer Van Houcke:** Voorzitter, de informatie die mij na de commissievergadering bereikt  
heeft, geeft mij aanleiding het voorstel van mevrouw Nooijen te steunen.

45 **De heer Los:** Daar sluit ik mij bij aan.

**De heer Roodenburg:** Voor ons hoeft het niet zozeer, maar als andere fracties daar prijs op  
stellen, dan kunnen wij misschien zoals het amendement voorstelt tijdens de begrotingsraad  
hierop terugkomen.

50 **De voorzitter:** Ik zie dat de fractievoorzitter van de SGP ook iets wil zeggen.

**De heer Den Ouden:** Voorzitter, collega Roodenburg verwoordde het goed, maar

aanvullend hierop wil ik aangeven dat dit niet later dan de begrotingsraad behandeld mag worden, omdat hier financiële consequenties aan vastzitten. Die moeten we dan wel onder ogen zien. Mevrouw Nooijen spreekt over een commissievergadering, die er niet meer voor de begrotingsraad is.

5

**De voorzitter:** Dat is juist.

**De heer Den Ouden:** Wij willen dit dan uiterlijk tijdens de begrotingsraad aan de orde hebben.

10

**De voorzitter:** Dat betekent dat u dit inhoudelijk op de agenda wilt hebben. En ik begrijp dat SGP ervoor is dit punt van de agenda te schrappen.

[**De heer Den Ouden:** Knikt instemmend.]

15

**De heer Onderdelinden:** Wij sluiten ons graag aan bij de vorige spreker.

**De heer Pors:** Wij hebben geen problemen om dit punt te verdagen. Ik heb ongeveer zeven minuten geleden de verdere toelichting gehoord en daar kan ik mij wel bij aansluiten.

20

**De heer Van Abeelen:** Wij hebben geen bezwaar tegen uitstellen.

**De voorzitter:** Dat betekent dat dit punt op de agenda van de begrotingsraad komt. U wilt de financiële consequenties meenemen in de begroting. Ik kijk nog even naar de heer Dijkhuizen.

25

[**De heer Dijkhuizen:** Knikt instemmend.]

**De voorzitter:** Dan gaat dit punt naar de begrotingsraad.

30

Ik heb als voorzitter van uw raad een brief gekregen van mevrouw Cora van Vliet, waarin staat dat zij met ingang van morgen, 10 oktober, haar lidmaatschap van de raad zal opgeven. Ik stel voor om aan het einde van deze vergadering vanavond afscheid van haar te nemen. Ik wil daar agendapunt 16 van maken. Dank u wel.

35

Voor het overige volgen we de voorliggende agenda.

## 2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 Reglement van Orde)

**De voorzitter:** De heer Onderdelinden heeft vier vragen ingediend. Ik geef hem het woord.

40

**De heer Onderdelinden:** Voorzitter, de eerste vraag gaat over begraven. Mijn vraag aan de wethouder is hoe het geregeld is wanneer een begrafenisondernemer in het weekend contact moet opnemen. Er heeft zich een ernstig, triest geval voorgedaan. In het weekend bleek de coördinator van de begraafplaats en het rouwcentrum niet te bereiken voor de begrafenisondernemer. Uiteindelijk is alles via via tot een fatsoenlijke ordening gekomen. Mijn vraag is hoe dit geregeld is.

45

**Wethouder Den Boef:** Voorzitter, het hoeft geen betoog dat wij uiterst zorgvuldig met begraven moeten omgaan. Daarom is het des te treuriger dat het op een aantal punten is misgegaan. In het geval dat de heer Onderdelinden schetst, is iets mis gegaan. Dat had te maken met de internetverbinding. In dat geval had de begraafplaatsbeheerder bereikbaar moeten zijn, maar dat was in dit geval ook niet zo. Hij was pas later op de avond bereikbaar. Hij heeft toen de berichten afgeluisterd en heeft toen contact opgenomen. Maar toen was het

50

leed al geschied. De familie die dit betrof was erg bezorgd of het allemaal wel goed kwam. Inmiddels is die storing verholpen en in de toekomst kan men weer via internet aanmelden.

5 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, ik stel u voor om ergens een noodtelefoonnummer te vermelden, zodat mensen dat nummer kunnen bellen, waardoor dit niet meer zo mis kan gaan.

**Wethouder Den Boef:** Dat lijkt mij een uitstekende suggestie.

10 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, mijn tweede vraag gaat over de Burcht. Deze school zal nieuw gaan bouwen zoals in deze raad is geaccordeerd. Ons is ter ore gekomen dat daarmee grote problemen zijn ontstaan. Het gaat over het tempo van de aanbesteding en de bedragen, waardoor het hele proces op zijn gat zou liggen. Hoe zit dit?

15 **Wethouder Zwiers:** Gelukkig ligt dit niet op zijn gat. Er is vorige maand een aanbesteding geweest conform het vastgestelde budget. Er hadden maar twee aannemers op dit project ingeschreven. De kosten bleken fors hoger te zijn. Aannemer en schoolbestuur zijn met  
20 elkaar in gesprek om te kijken waar bezuinigingen op de constructie kunnen worden toegepast. U weet dat er een verdieping bovenop komt, dat maakt het extra duur. De gemeente zit als toehoorder bij dat overleg. De gesprekken zijn nog niet afgerond. Dat is de situatie van dit moment.

**De heer Onderdelinden:** Verwacht u dat de plannen binnen het vastgestelde budget kunnen doorgaan?

25 **Wethouder Zwiers:** Ik heb gezegd wat ik gezegd heb. Men zoekt nu binnen het budget naar een oplossing. Ik leg mij niet vast op alles, maar eventueel kom ik bij u terug.

**De voorzitter:** Ik neem aan dat dit voldoende is, mijnheer Onderdelinden?

30 **De heer Onderdelinden:** Mijn volgende vraag heeft betrekking op de overlast aan de De Wetstraat hoek De La Reijstraat en bij het project Willaertslande. Ons is duidelijk geworden dat er overlast is geconstateerd. Deze is ter sprake gekomen bij de  
35 samenspraakbijeenkomst in Bolnes. Periodiek wordt de overlast als fors ervaren. Bij Willaertslande zou het gaan om de aannemer die te vroeg begint en dat niet coördineert met de omwonenden. Aan de De Wetstraat gaat het om een blok waarbij periodiek zeer ernstige overlast is, die niet door de buurtagent wordt opgelost.

40 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, het is wel degelijk bekend dat deze bouwprojecten bij tijd en wijlen overlast hebben veroorzaakt. Daar is ook direct door onze mensen op gereageerd en naar ons idee is het opgelost. Het zal in de toekomst, wanneer wij op zulke lastige locaties inbreidlocaties gaan bouwen, niet te voorkomen zijn dat er bij tijd en wijlen overlast ontstaat. Dat gebeurt hier ook. Onze mensen zijn daarop aanspreekbaar. We hopen dat aan  
45 het eind als alles klaar is, mensen zullen zeggen: het was een lastige tijd, maar er is ook een hoop verbeterd.

**De heer Onderdelinden:** Ik verzoek u deze klacht nog eens aan de aannemer door te geven. Dat is het minste wat we kunnen doen.  
50 Onze volgende vraag is ook uit de samenspraakbijeenkomst voortgekomen en gaat over het toppen van bomen aan de Rijnsingel. Dat zou kandelaberen heten. De heer Lagendijk en de wethouder weten dat ongetwijfeld, dat hoeft ik u niet vertellen. Tijdens de samenspraakbijeenkomst is gebleken dat de bomen aan de kant van de flats aan de Rijnsingel nogal fors gegroeid zijn. De bewoners hebben bij herhaling gevraagd om de

bomen te kandelaberen. Toppen heet dat, geloof ik.  
De vraag is of dit tijdig kan gebeuren.

5 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, ik moet helaas constateren dat de vraagsteller geen  
deskundige is, maar goed, dat doet er niet toe. Het is natuurlijk wel een feit dat bewoners  
gevraagd hebben of de bomen getopt kunnen worden. Nu hebben we gelukkig in dit huis wel  
deskundigen. Daar zal ik mij zelf niet onder scharen. Het zomaar toppen, kandelaberen, is  
niet aan te bevelen en geen haalbare kaart bij deze bomen. Dat zou betekenen dat ze  
10 zomaar gekortwiekt worden. Alleen maar toppen geeft niet meer licht voor de bewoners van  
de onderste woonlagen van deze flatgebouwen.  
Wat we wel zouden kunnen doen, is bomen ertussen uithalen. Ook daarvan weten we dat  
zeker op deze plaats, waar zoveel overlast is van geluid en fijnstof, en waar de bomen meer  
dan een functie hebben, dit heel gevoelig ligt. Het college voelt daar niets voor. Deze bomen  
hebben een belangrijke functie als het gaat om filteren van lucht, geluid en fijnstof. Daarom  
15 zullen de bewoners het moeten doen met minder lichtinval.

**De heer Onderdelinden:** Wellicht kunt u dit soort informatie meenemen in het wijkoverleg  
met Bolnes.

20 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, ik wil graag nog een vraag uit de vorige vergadering van  
de heer Koppes beantwoorden. Dat ging over een extra overslagbedrijf in Ridderkerk.  
Ik heb deze vraag uitgezocht. Ik ben bij de directie van het havenbedrijf Rotterdam geweest.  
Het is juist wat u zegt: er zijn inderdaad opmerkingen gemaakt over een overslagbedrijf. Dit  
waren private opmerkingen. Natuurlijk mag iedere private ondernemer een opmerking maken  
25 dat hij dit graag wil. Het ligt zeker niet in de lijn met de ideeën. Er zijn wel ideeën over een  
extra overslagbedrijf, dat in eerste instantie in Alblasserdam of Dordrecht zouden komen.  
Alblasserdam is inmiddels ook al afgefallen. Wellicht kan het Dordrecht worden.  
Dat neemt niet weg dat wij al een bescheiden overslagbedrijfje hebben. Dat bedrijf wordt al  
gebruikt, wat ook voordelen heeft. Het geeft minder vrachtverkeer op de A15. Maar van  
30 uitbreiding is wat betreft dit bestuur geen sprake.

**De voorzitter:** Dank u wel, wethouder. Meneer Koppes, hebt u behoefte aan een reactie?

35 **De heer Koppes:** Nee, dank u wel.

**De voorzitter:** Akkoord. Dat was nog snel even tussendoor, wethouder. Maar, u zit  
vanavond nog behoorlijk in de hoofdrol.

### 40 **3. Mondelinge beantwoording van schriftelijke vragen van raadsleden en nadere inlichtingen over gegeven schriftelijke beantwoording (artikel 40 Reglement van Orde)**

**De voorzitter:** Er is een schriftelijke vraag van de SGP, het CDA en de ChristenUnie: wie  
van u wil hier een korte toelichting op geven?

45 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, dat zal ik doen.

Vorig jaar heb ik aangegeven dat er geen specifiek aanstellingsbeleid voor de  
trouwambtenaar nodig was. Het huwen van mensen met hetzelfde geslacht of partnerschap  
komt ook maar weinig voor. U refereerde toen aan drie maal.

50 Minister Ter Horst heeft aangegeven dat in elke gemeente sprake moet zijn van een  
praktische oplossing. Rond de zomervakantie heeft de gemeente Ridderkerk een advertentie  
geplaatst waarin wel sprake is van deze beperking. Onze vragen zijn waarom u dat hebt  
gedaan en of u dat in de toekomst niet meer wilt doen. Met 'u' bedoel ik de opsteller van de

advertentie, uiteraard.

**De voorzitter:** Dank u wel voor deze vraag.

5 Op de eerste plaats is er geen wijziging in aanstellingsbeleid, zo u dat had mogen of willen begrijpen uit de advertentie.

De advertentie is opgesteld conform de vigerende wetgeving. Het is geen eigen beleid van de gemeente Ridderkerk. Minister Ter Horst heeft inderdaad naar aanleiding van een debat in de Kamer in april over een advies van de commissie Gelijke Behandeling dat voorzag op een zelfde casus, gezegd dat wat haar betreft de gemeente praktisch moet omgaan met  
10 gewetensbezwaarden bij het sluiten van huwelijken van mensen met hetzelfde geslacht. De commissie Gelijke Behandeling heeft overigens in het advies Langedijk gesteld dat de gemeente conform de vigerende wetgeving heeft gehandeld.

In ons geval betekent dat dat er geen sprake is van gewijzigd beleid. Ook ons beleid op het gebied van buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand is niet afwijkend van ons  
15 aanstellingsbeleid van alle ambtenaren. Wij verwachten van alle medewerkers alles te doen wat de wet ons opdraagt over de onderwerpen waarvan de wet vraagt burgers gelijk te behandelen.

Als het gaat over praktisch omgaan met zittende ambtenaren van de burgerlijke stand, is ons beleid ook niet gewijzigd. De zinsnede die in de advertentie staat, heeft daarop geen  
20 betrekking. Wat ons betreft is ons beleid in Ridderkerk niet gewijzigd.

Op uw vraag om de beperkende voorwaarden achterwege te laten, moet ik helaas  
ontkennend antwoorden. Deze opmerking is conform vigerende wetgeving. Als wij dat wel zouden doen, kunnen we niet voorkomen dat we medewerkers die bij ons in dienst komen, selecteren aan de meetlat die ons door de wetgever is gegeven. Dus, het is geen nieuw  
25 beleid, het is vigerende wetgeving en bestaand beleid. Wij volgen de opstelling van het kabinet dat wij praktisch omgaan met mogelijk gewetensbezwaarde ambtenaren die nu al in functie zijn.

**De heer Den Ouden:** Voorzitter, in onze optiek is dit wel gewijzigd beleid. Vorig jaar was uw  
30 antwoord zo dat wij daaruit hebben afgeleid dat er ruimte was en zou blijven voor gewetensbezwaarde ambtenaren in Ridderkerk. Nu blijkt dat niet meer zo te zijn, want nu pas brengt u beperkende voorwaarden aan bij de ruimte die er is voor zittende ambtenaren. Daar is vorig jaar niet over gesproken. Wat dat betreft is er wel gewijzigd beleid en zal er op termijn door dit beleid geen ruimte zijn voor gewetensbezwaarde trouwambtenaren. Dat is  
35 een volstrekt nieuw gegeven voor ons.

**De voorzitter:** U gaat dan uit van de activiteiten van het college. Er is ruimte voor huidige, zittende gewetensbezwaarde ambtenaren. In die zin is er geen gewijzigde opstelling ten opzichte van het vorige antwoord.

40 Ook toen hebben wij aangegeven dat er geen specifiek beleid is in Ridderkerk over aanstelling van deze ambtenaren. Ze vallen onder het aanstellingsbeleid van alle ambtenaren.

**De heer Japenga:** Ik ben het met de heer Den Ouden eens dat er wel degelijk sprake is van  
45 gewijzigd beleid. De praktische oplossing waarover gesproken wordt, is niet meer mogelijk. Wel met het zittende bestand, als ik dat zo mag noemen, maar niet met nieuwe medewerkers. Waarschijnlijk zal de pluriforme samenstelling van het 'korps' trouwambtenaren wijzigen. Ik denk dat we daarmee een groot aantal Ridderkerkers tekort gaan doen en ik denk dat het van belang is dat we dit zwaar opnemen.

50 **De heer Boertje:** Wat ons betreft hoeft het er ook niet in te staan, maar om een heel andere reden. Als we kijken naar een afgestudeerde gewetensbezwaarde advocaat, die weigert op te staan in de rechtszaal, zal deze een ander vak moeten kiezen. Politieagenten mogen ook

niet moedwillig mensen neerschieten. Het is logisch dat dat niet in een vacature vermeld moet worden. Het spreekt voor zich, want het is de wet.

Wij vinden de discussie een beetje overbodig en zogenaamde beperkende voorwaarden hoeven niet in de advertentie vermeld te worden. De uitgangspunten waarom zijn wellicht verschillend, maar het resultaat zou hetzelfde zijn.

**De heer Meij:** Wat het CDA betreft moet het ook in de toekomst altijd mogelijk zijn dat mensen gewetensbezwaren kunnen uiten. Ik wil graag de toezegging hebben dat dit in de toekomst ook mogelijk blijft.

**Mevrouw Ripmeester:** Voorzitter, wij staan er anders in. Wij waren juist blij met de beperking in de tekst van de advertentie. Het is weliswaar een voorwaarde die iedereen die naar deze vacature solliciteert, zou moeten weten, omdat het bestaand beleid is.

Maar ik vind dat het van zorg getuigt wanneer dit in de advertentie wordt vermeld. Mensen komen daardoor niet in een onmogelijke positie terecht.

**De heer Van Houcke:** Voorzitter, ik vind dit een overbodige discussie. Ik herinner mij dat wij een halfjaar geleden het evenementenbeleid zouden vaststellen. We hebben toen twee uur zitten praten over zondagsrust. Het irriteert mij dat wij opnieuw over zaken moeten praten waarbij het lijkt alsof wij opnieuw ambtenaren oproepen om de wet te overtreden. Als we dat doortrekken naar andere zaken, zijn wij nergens. We kunnen moslims, socialisten, geheelonthouders of alles bedenken. Iedereen heeft dan gewetensbezwaren en dan zijn we nergens meer. Ik wil deze discussie graag gesloten hebben.

**De voorzitter:** De heer Japenga heeft gezegd dat hij het straks zal betreuren dat een groot aantal Ridderkerkers op deze manier tekort wordt gedaan. Het is maar hoe je dat bekijkt. Wat staat nu voorop? Wat is het grootste belang? Zijn dat de mensen die met elkaar willen trouwen en in de echt moeten worden verbonden? Of is dat aan de andere kant de knelling die gewetensbezwaarden voelen wanneer zij zich bij het sluiten van een huwelijk wel zouden moeten voegen, met alle praktische mogelijkheden die wij bieden, aan hetgeen de wetgever aan ons heeft voorgeschreven. Het gaat erom welk belang je wilt dienen: het belang van degenen die willen trouwen, of het belang van de gewetensbezwaarden, de potentiële ambtenaar. Dat zijn twee verschillende dingen. Daar wil ik u nog wel eens over horen.

De heer Boertje gaf aan dat de beperkende voorwaarden volgens zijn fractie niet hoeven worden geplaatst, omdat dit wat hem betreft geen goed uitgangspunt is. Daar zou ik mij nog iets bij kunnen voorstellen. De heer Meij geeft aan dat gewetensbezwaarden mogelijk moeten zijn. Dan denk ik dat het handig is om de uitspraak van de heer Van Houcke daarbij te betrekken. Maar waar ligt de grens? Dan zouden we op allerlei onderwerpen gewetensbezwaarden moeten toestaan.

Mevrouw Ripmeester huldigt de duidelijkheid in de advertentie. Ook daar kan het college zich in vinden. Ik heb geen argumenten gehoord die het college overtuigen van een onjuiste stellingname. Het kan wel gevolgen hebben voor dat wat de heer Boertje zegt. Hij zegt eigenlijk dat het een generieke opmerking is, die zou moeten gelden voor alle functionarissen in overheidsdienst.

**De heer Den Ouden:** Voorzitter, u geeft aan dat er sprake zou zijn van wetgeving die u verplicht bent na te volgen op dit punt. Bij het tot stand komen van wetgeving is toch heel duidelijk bij de parlementaire behandeling toegevoegd dat er voor gewetensbezwaarden te allen tijde ruimte zou blijven. Gemeenten zouden daarmee op een praktische manier moeten omgaan. Het is ook geen voorschrift dat ik die beperking moet aanbrengen. Dat is een keuze die achterwege gelaten kan worden. In relatie tot het aantal verbintenissen van personen van hetzelfde geslacht doet het ons pijn dat daar waar op dit onderdeel gewetensbezwaarden erkend zijn, u vindt dat er zo een generieke maatregel moet komen.

Wij hebben moeite met de benaderingswijze van de heer Van Houcke. Die is volstrekt niet vergelijkbaar met allerlei andere onderwerpen die de heer Van Houcke erbij haalt. Juist omdat hierover bij de parlementaire behandeling afspraken zijn gemaakt.

5 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Juist in het kader van het aantal mensen waar het hier om gaat, vind ik het eigenlijk de discussie niet waard. Ik vind het onnodig om met zoveel kracht hierop in te zetten.

10 **De heer Den Ouden:** Juist omdat door de gemeente op deze wijze hierop ingezet wordt, is het op termijn niet meer mogelijk dat gewetensbezwaarde trouwambtenaren deze functie vervullen. Het gaat om een gering aantal zegt u zelf.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Het getuigt van creativiteit van het college om de woorden van de minister - het praktisch omgaan met zaken - te interpreteren als zijnde keuzevrijheid van ambtenaren bij het invullen van hun taak. Dat lijkt mij een onmenselijke situatie.

**De heer Den Ouden:** Mevrouw Ripmeester, de gemeente negeert de wet volstrekt niet als die beperkende voorwaarden worden weggelaten.

20 **De heer Meij bij interruptie:** Het is nu goed geregeld, het gaat om de toekomst. De mogelijkheid moet blijven bestaan, ook als op deze manier ambtenaren solliciteren.

25 Ik heb ook moeite met wat de heer Van Houcke zegt en met dat wat u als voorzitter zegt. Natuurlijk begrijp ik dat we in de 21e eeuw leven. Nederland is heel lang een christelijke natie geweest. Dat zijn we inderdaad al lang niet meer, maar je kunt niet doen alsof dat niet meer speelt. Er zijn mensen die daar moeite mee hebben. Daar hebben we altijd respect voor gehad. Dat respect moeten we blijven opbrengen, we kunnen daar niet bagatelliserend over spreken.

30 **De voorzitter:** Als voorzitter van uw raad wil ik u vragen om raadsleden niet in de mond te geven dat zij bagatelliseren. Ik denk dat iedereen hier op zijn eigen wijze serieus over debatteert. Dat doet ook de heer Van Houcke als hij op zijn eigen, bevlogen wijze deze zaak breder trekt. Daar heeft iedereen het recht toe.

35 **De heer Japenga:** Voorzitter, de overheid moet de wet uitvoeren. Maar we hebben ook een lange traditie in het land om elkaar gewetensvrijheid te gunnen. Ik denk dat dat elkaar hier raakt. Ook op dit onderwerp moeten we elkaar die vrijheid gunnen. In die zin is die beperking echt principieel.

40 **De voorzitter:** Ik begrijp dat de partijen die deze vragen schriftelijk hebben ingediend, blijven bij hun bezwaren tegen de opstelling van het college. Ik begrijp ook dat er fracties zijn die het college hierin steunen. Er is zelfs een fractie die zegt dat de zinsnede wel uit de advertentie kan, zij begrijpen dat het generiek voor alle medewerkers die in dienst komen geldt.

45 Ik zou u willen antwoorden dat dit ook de stellingname van het college is. Het college is de uitspraak van de minister volgend, absoluut genegen om praktische oplossingen te blijven hanteren voor die gewetensbezwaarde ambtenaren die al in dienst zijn als ambtenaar voor de burgerlijke stand. En voor het overige zouden we democratisch genomen besluiten in de Kamer, die uitmonden in wetgeving die op dit moment nog vigerend is, willen blijven respecteren. Met andere woorden: we kiezen voor de praktische omgang, maar nieuwe ambtenaren zullen moeten voldoen aan de vigerende wetgeving.

50 Ik wil u de toezegging doen dat ik zal nadenken of we in de toekomst de zinsnede al dan niet moeten opnemen, waarbij dan wel gesteld is dat dit niet kan leiden tot struisvogelpolitiek van selectiecriteria. We hebben nu in twee termijnen hierover gediscussieerd, ik neem aan dat dit

voldoende is. Ik hoop dat de indieners van de vragen begrijpen dat er geen meerderheid is voor wijziging van dit standpunt van het college.

5 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, u hebt antwoord gegeven op vragen, maar dat betekent niet dat wij nu op een punt van besluitvorming zijn gekomen.

10 **De voorzitter:** De raad gaat hier in principe niet over. Ik begrijp wel uit de reacties van de gemeenteraad, tenzij ik ze verkeerd begrijp, dat er geen meerderheid is om u in uw bezorgde opstelling te steunen. Heb ik dat goed geïnterpreteerd? Dat is het geval. Daarmee is deze conclusie benadrukt. Mijnheer Den Ouden kijkt erg ongelukkig. Maar ik kan u niet beter bedienen.

**De heer Den Ouden:** Dat hebt u goed gezien.

15 **De voorzitter:** Dat betreft de opmerking dat u ongelukkig kijkt. Dank u zeer.

#### 4. Spreekrecht belanghebbende burgers

20 **De voorzitter:** Hiervoor heeft niemand zich aangemeld.

#### 5. Vaststellen van de notulen van de vergadering van 4 september 2008

25 **De voorzitter:** Hierover zijn drie opmerkingen gemaakt door de heer Japenga, de heer Den Ouden en mondeling door mevrouw Van Vliet, die zich wel met kennisgeving afwezig heeft gemeld. Ik wil u voorstellen dit op te nemen bij de voorgestelde wijzigingen. Daarmee zijn de notulen goedgekeurd en vastgesteld. Dank u zeer.

#### 30 6. Lijst van ingekomen stukken en stemming over eventueel ingekomen verzoeken om een interpellatie

**De voorzitter:** Ik stel de categorieën aan de orde.

##### 1. Voor kennisgeving aannemen:

1. Mededeling van burgemeester mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedbeld (kenmerk RU08/06663-griffie), d.d. 20 augustus 2008, dat raadstoezegging nr. 18 is afgedaan.
2. Mededeling van burgemeester mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedbeld (kenmerk RU08/06633-griffie), d.d. 19 augustus 2008, dat raadstoezegging nr. 42 is afgedaan.
3. Mededeling van wethouder H.J. Zwijs (kenmerk RU08/07251-griffie), d.d. 18 september 2008, dat raadstoezegging nr. 82 is afgedaan.
4. VNG-ledenbrief, d.d. 12 juni 2008, betreffende gewijzigde Model APV.
5. VNG-ledenbrief, d.d. 23 juni 2008, waarbij het rapport "Van werklust naar werklust" wordt aangeboden.
6. VNG-ledenbrief, d.d. 9 juli 2008, met betrekking tot Actuele beleidsontwikkelingen kinderopvang.



7. VNG-ledenbrief, d.d. 9 juli 2008, betreffende Modelverordening advisering planschade.
8. VNG-ledenbrief, d.d. 10 juli 2008, betreffende quickscan Duurzaam inkopen bij gemeenten.
9. VNG-ledenbrief, d.d. 15 juli 2008, met betrekking tot Ontwikkeling functiewaarderingsysteem.
10. VNG-ledenbrief, d.d. 1 augustus 2008, betreffende aanpak fietsdiefstal.
11. VNG-ledenbrief, d.d. 13 augustus 2008, betreffende het NBW-Actueel (Nationaal Bestuursakkoord Water).
12. VNG-ledenbrief, d.d. 15 augustus 2008, over vacatures bestuurlijke organisatie VNG.
13. VNG-ledenbrief, d.d. 18 augustus 2008, over Balanceren met belangen.
14. VNG-ledenbrief, d.d. 18 augustus 2008, betreffende plan van aanpak effectiviteit re-integratie.
15. VNG-ledenbrief, d.d. 19 augustus 2008, met betrekking tot Integrale dienstverlening werk en inkomen.
16. VNG-ledenbrief, d.d. 21 augustus 2008, betreffende de Rapportage regionaal arbeidsmarktbeleid.
17. VNG-ledenbrief, d.d. 27 augustus 2008, met betrekking tot Actualiteiten verjaring en grondzaken.
18. VNG-ledenbrief, d.d. 29 augustus 2008, betreffende de Europese Dienstenrichtlijn; rapportageformulieren en negatieve lijst.
19. VNG-ledenbrief, d.d. 9 september 2008, met betrekking tot Uitbetaling kosten inzameling verpakking 2006 en 2007.
20. Brief van het Landelijk Overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden (LOGA), d.d. 12 juni 2008, betreffende Onderwijzend personeel in de kunsteducatie en het nieuwe BWW-stelsel (bovenwettelijke werkloosheidsstelsel).
21. Brief van het Landelijk Overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden (LOGA), d.d. 23 juni 2008, betreffende Aanpak agressie en geweld.
22. Brief van Jan Blinde, namens Roeivereniging Barendrecht, Zeeverkenersgroep Brandaen, Kanovereniging Lekko en Wijkoverleg Rijsoord, d.d. 12 juni 2008, met betrekking tot bestemmingsplan Waalbos (dit is door de commissie Samen Wonen d.d. 17 juni 2008 beschouwd als inspreekreactie).

23. Brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, d.d. 25 juli 2008, met betrekking tot toelichting digitale verplichtingen Wro.
24. Brief van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, d.d. 9 september 2008, met de uitspraak op het verzet van C.H. Lucas, L. Kranendonk en A. Kranendonk-van der Sluis, met betrekking tot bestemmingsplan Ridderkerk-West.
25. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 15 september 2008, als antwoord op de schriftelijke vragen ex artikel 40 Reglement van orde van het raadslid H.J.A. Koppes over buurtpreventie Drievliet/'t Zand.
26. Door de gemeenteraad van Reimerswaal in zijn vergadering van 2 september 2008 aangenomen motie inzake subsidiëring van milieuorganisaties.
27. Brief van de gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond (OGZRR), d.d. 25 juli 2008, waarbij het concept-jaarverslag 2007 wordt aangeboden.
28. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 16 september 2008, met betrekking tot het fusieproces van Stichting Openbare Bibliotheek Ridderkerk.
29. E-mail van de heer L.W. Verhoef te Wijk bij Duurstede, d.d. 23 september 2008, betreffende de jaarrekening Ridderkerk 2007.
30. Brief van Roeivereniging Barendrecht, Zeeverkennergroep Brandaen, Kanovereniging Lekko en Wijkoverleg Rijsoord, d.d. 22 september 2008, betreffende vaststelling bestemmingsplan Waalbos.
31. Brief van Vogelbescherming Nederland te Zeist, d.d. 18 september 2008, met een weerwoord op de gemeenteraad van Reimerswaal met betrekking tot subsidiëring van milieuorganisaties (zie brief nr. 25).
32. Brief van Openbaar Lichaam Sociale werkvoorziening Drechtsteden te Dordrecht, d.d. 12 september 2008, met betrekking tot extra opleidingskosten 2007.

2. Afdoening door B en W:

1. Brief van de heer T.J.E.P. Versteeg te Ridderkerk, d.d. 2 september 2008, met een verzoek om wijziging van het bestemmingsplan Rijsoord 1997.
2. Brief van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, d.d. 9 september 2008, waarbij de 2<sup>e</sup> begrotingswijziging 2008 wordt aangeboden.
3. Brief van de heer P. van der Waal te Ridderkerk, d.d. 28 juni 2008, betreffende vervallen grafrechten.

**De voorzitter:** Mijnheer Den Ouden, gaat uw gang.

**De heer Den Ouden:** Ik heb een procedurele opmerking over brief 1 van de heer

Versteeg. Het lijkt ons niet gewenst dat de brieven-schrijver al een antwoord heeft gekregen. Dit lijkt een definitief antwoord, terwijl dit onderwerp nu pas op de agenda staat. Veronderstel dat de raad een andere opvatting is toegedaan dan in de beantwoording door B en W is gesteld, dan zou dat een probleem zijn.

**De voorzitter:** In principe hebt u gelijk, want het is een procedurevoorstel. Ik kijk even naar het college. We kijken dit voor u na en komen erop terug.

**De heer Den Ouden:** Dan nog een opmerking over brief 3. Op brief 1 is snel gereageerd, daarentegen is de beantwoording van brief 3 zeer traag. In de onderliggende stukken zit ook tweemaal een antwoordbrief, die begint met "Met excuses voor de late beantwoording". Deze beantwoording is ook erg laat. Wij kunnen ons voorstellen dat de brieven-schrijver daar geïrriteerd over raakt. In onze richting kunt u het nog goedmaken, door ons snel een afschrift van de brief te doen toekomen.

**De voorzitter:** Dat is akkoord.

3. Preadvies van B en W:

1. Brief van Oasen, d.d. 22 juli 2008, waarbij een zienswijze kenbaar wordt gemaakt met betrekking tot ontwerp-bestemmingsplan Natuurgebied Crezéepolder.
2. Brief van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, d.d. 30 juli 2008, waarbij een zienswijze kenbaar wordt gemaakt met betrekking tot ontwerp-bestemmingsplan Natuurgebied Crezéepolder.

4. Advies van commissie Bezwaarschriften:

N.v.t.

5. Betrekken bij latere besluitvorming raad, B en W verstrekken procedurele informatie:

N.v.t.

**De voorzitter:** Over categorie 3, 4 en 5 zijn geen opmerkingen. Dank u zeer.

**7. Voorstel om te komen tot herontwikkeling van de polder Nieuw-Reijerwaard (raadsvoorstel nr. 186)**

5

**De voorzitter:** We zijn nu aangekomen bij ongetwijfeld het zwaarste punt van deze avond. Na de behandeling in de commissie, is besloten om dit onderwerp vanavond in de raad bespreken. Sinds de behandeling in de commissie is een aantal stukken binnengekomen. Ik haal deze, mede vanwege de grote belangstelling op de publieke tribune, even bij u in herinnering.

10

Aan u is in de commissie toegezegd om de planning op de business case toe te zenden. U hebt die gekregen. Er zijn brieven binnengekomen van wijkoverleggen Rijsoord, Ridderkerk West en LTO Glaskracht, die ook gesproken heeft met diverse ondernemers en bewoners. Deze zullen bij de beraadslaging betrokken worden.

15

We hebben twee amendementen ontvangen: een amendement van de SGP, CDA en ChristenUnie, en een amendement van de VVD. Ik heb gekeken naar de volgorde van

5 behandeling, als het op stemming aankomt. Welk amendement het meest verstrekkend was, was lastig te bepalen. Beide amendementen zijn verstrekkend. Ik stel u voor om de volgorde te bepalen aan de hand van het moment van binnenkomst. Dat betekent dat het eerste amendement (SGP, CDA en ChristenUnie) nummer 59 krijgt en het amendement van de VVD nummer 60.

**De heer Boertje:** In relatie tot het collegevoorstel lijkt ons amendement iets verstrekkender te zijn.

10 **De voorzitter:** Het is maar van welke kant je het bekijkt, mijnheer Boertje. Dat is lastig te bepalen.

**De heer Van Abeelen:** Voorzitter, wij zijn iets later ingesprongen in de discussie over de amendementen. Onze excuses aan de collegae hiervoor.  
15 Ik denk dat het wel degelijk verschil uitmaakt. Wij willen het amendement van het CDA, SGP en ChristenUnie mede ondertekenen.

**De voorzitter:** Dank u wel voor dit heldere punt. Dan heeft dit amendement vier ondertekenaars.  
20

**De heer Den Ouden:** Voorzitter, misschien is de suggestie van de heer Boertje het meest handig om straks, wanneer het op stemming aankomt, als eerste het amendement van de VVD en daarna het amendement van de andere vier ondertekenaars te behandelen.

25 **De voorzitter:** Wat zou uw motivering daarvoor zijn?

**De heer Den Ouden:** Het verzoek van de heer Boertje.

**De voorzitter:** Ik stel u voor om het toch zo objectief mogelijk te houden. De amendementen zijn iets verschillend van karakter. Het is aan mij als voorzitter om de volgorde aan de hand van de inhoud te bepalen, die toch verschillend is.  
30 Omdat ze gezien de verstrekkendheid zo dicht bij elkaar liggen, stel ik voor ze conform de volgorde van binnenkomst te behandelen.

35 **De heer Meij:** Voorzitter, ik heb een tussenvoorstel. Misschien kunt u mij laten beginnen met de bijdrage, dan kan de heer Boertje straks als eerste op het amendement reageren.

**De voorzitter:** Dat is erg aardig van u. Ik stel toch voor de meest objectieve keuze te hanteren, dat is de volgorde van binnenkomst. Dat is mijn finale voorstel.  
40 Dames en heren, ik neem aan dat alle fracties hierover het woord willen voeren? Dat is het geval. Ik geef het woord aan de heer Meij.

**De heer Meij:** Voorzitter, dank u wel. Er zijn van die dagen dat je wenst dat je geen lid bent van de gemeenteraad van Ridderkerk. Zoals vanavond. Maar u weet dat ik het juist de laatste maanden heel erg leuk vindt. Hoewel dit onderwerp mij best zwaar valt. Hoe kunnen wij het vanavond goed doen voor de bewoners van de Rijksstraatweg, de 28 tuinders die weg willen, tuinders die willen blijven, Freshworld, bewoners van het mooie dorp Rijsoord, en ten slotte het milieu. Het lijkt een Gordiaanse knoop in plaats van een IJsselmondse knoop.  
45

50 Voor ons ligt het voorstel van het college om te komen tot de ontwikkeling van een deel van de polder Nieuw Rijerwaard. Heel kort door de bocht stelt het college voor om alle glastuinbouwbedrijven in dit deel van de polder te vervangen door agrologistieke bedrijven aangevuld met een groene buffer. Anders gezegd: tuinders zoals Jacob Schneider

vervangen door Freshworld-achtige bedrijven zoals The Greenery en Bakker.

Voorzitter, ik stel het wat simplistisch en mogelijk demagogisch, maar u begrijpt vast en zeker dat wij grote moeite hebben met deze niet gewenste economische ontwikkeling.

5 We staan met onze rug tegen de muur en worden gedwongen vanavond te kiezen. Enerzijds zouden we de polder het liefst groen en landschappelijk houden, maar anderzijds staan er sterren op de polder Nieuw-Reijerwaard en Bolnes-Zuid, willen 28 glastuinbouwbedrijven verkassen omdat zij geen toekomst meer zien en is de werkgelegenheid in het geding wanneer Freshworld niet kan uitbreiden. En alsof dat niet genoeg is, doet het Rijk nog een  
10 duit in het zakje door €25 miljoen beschikbaar te stellen als wij voor 12 december 2008 positief beslissen voor een groot bedrijventerrein. Over druk gesproken.

Daarnaast maakt het ook geen sterke indruk dat de provincie Zuid-Holland in 2005 in het streekplan RR2020 de polder Nieuw-Reijerwaard bestempeld heeft als nieuw  
15 bedrijventerrein, maar in april 2008 in het actieprogramma Greenport Zuid-Holland aangeeft dat de polder Nieuw-Reijerwaard aangelegd zou moeten worden als transformatiegebied van glastuinbouw. De provincie zegt planologische helderheid na te streven, maar doet precies het tegenovergestelde. Wat doen we nu met al deze tegengestelde belangen?

Voorzitter, het CDA heeft samen met de ChristenUnie en de SGP een uitgebalanceerd amendement opgesteld. Ik wil een aantal punten daaruit met u doornemen.

20 Ten eerste de tuinders. Het college wil nu een heldere keuze maken. Alle glastuinbouwbedrijven moeten wijken voor de agrologistieke bedrijvigheid. Dat is wel een duidelijk standpunt, maar de CDA-fractie vindt dat geen verantwoorde keuze. Het is voor ons belangrijk dat de tuinders die hun bedrijf willen voortzetten, daarvoor elders in de polder een kans krijgen. In ons amendement hebben wij een mogelijkheid gecreëerd dat de tuinders in  
25 het gebied tussen de Voorweg en de Blaakwetering daar kunnen blijven. Als andere tuinders in de polder, die wel moeten verkassen, een bedrijf willen voortzetten, moeten zij daartoe voor zover mogelijk in staat worden gesteld.

De bewoners van de Rijksstraatweg. De bewoners van dit deel van de Rijksstraatweg  
30 hebben al veel voor hun kiezen gehad. Denk daarbij even aan Veren Ambacht. Het gaat ons aan het hart wanneer de belangen van deze bewoners voor een goed woon- en leefklimaat opnieuw bekneld raken in het economische geweld van de plannen van Freshworld. Daarom hebben wij in ons amendement waarborgen opgenomen om een tweede Veren Ambacht te voorkomen. Ik wil een aantal daarvan met u doornemen.

35 Er moet een substantiële groene buffer van minimaal 100 m komen achter de huizen van de Rijksstraatweg. We hebben daar een aantal ideeën over opgenomen. Het moet glooiend zijn en het zicht op de 'dozen' van Veren Ambacht moet verdwijnen. De matige verkeersafwikkeling bij de IJsselmondse Knoop moet worden opgelost voordat het  
40 bedrijventerrein wordt aangelegd. Dit zijn harde punten. Wij hebben dit vele malen gehoord van de vereniging Nieuw Reijerwaard. Op dit moment is er geen goede mogelijkheid van vervoer over het spoor, er is geen waterverbinding, dus alles moet over de weg. Er moet dus sprake zijn van een extra afrit, waardoor al die vrachtwagens door Rijsoord moeten om de rijksweg op te kunnen.

45 De bewoners van de Rijksstraatweg moeten actief betrokken worden bij de verdere invulling van de polder en voornamelijk bij de aanleg van de groene buffer achter hun huizen.

Ik wil ook nog even kort de boomgaard noemen. Daar is een misverstand over. Deze is niet betrokken bij de herontwikkeling van de polder. Wat het CDA betreft blijft de boomgaard  
50 groen, ook in de toekomst.

Communicatie. De CDA-fractie vindt dat de communicatie tot nu toe niet goed is verlopen. Wij weten hoe moeilijk het is en hebben daar vaak over gesproken: je doet het niet gauw goed. Maar toch, zou ik zeggen, is de communicatie vanuit het college te laat geweest en

ook te weinig. Het gaat om een omvangrijke transformatie, waarover de bewoners eerder hadden moeten worden ingelicht. Zij zijn nu te lang in onzekerheid gebleven en ze hebben lang moeten gissen wat er nu ging gebeuren.

5 Wij vinden ook dat Freshworld iets te verwijten valt. Zij maken mooie folders, waarin allerlei uitbreidingsplannen staan, vier fasen een en fase twee, maar ze laten toch het college en nu ook de gemeenteraad de kastanjes uit het vuur halen. Wij moeten die plannen verdedigen. Freshworld had daar wel iets opener over mogen zijn.

10 Milieu. Wij zijn in Ridderkerk op milieugebied al niet gezegend omdat we ingeklemd liggen tussen de A15 en de A16 en de Rotterdamseweg die vlak langs en dwars door onze mooie gemeente voert. Nu komt er weer een bedrijventerrein bij, waar veel vrachtwagenbeweging noodzakelijk is. Voorzitter, dit is ook een hard punt uit ons amendement: hier moet echt een reële compensatie tegenover staan. Een echte compensatie. Wij geven nu iets weg, maar er moet veel voor terugkomen. De voorwaarde die we noemen, is een goede ontsluiting. Dit is 15 van levensbelang. Het mag niet zo zijn dat de vrachtwagens daar 's nachts staan te ronken, herrie maken en door Rijsoord gaan rijden. De afrit moet er zijn voordat het bedrijventerrein daar komt.

20 Een tweede belangrijke voorwaarde is compensatie voor Bolnes-Zuid. Dit moet geschrappt worden als regulier bedrijfsterrein. Ook dat dient onderdeel uit te maken van een groene buffer om Ridderkerk.

Ten slotte nog een aantal mogelijkheden, die niet in het amendement zijn opgenomen, maar waarvan wij vinden dat het college desnoods samen met de raad naar Den Haag moet gaan. Het gaat om het 'downgraden' van de Rotterdamseweg. Hier moet een andere 25 verkeersstroom komen. De 80 kilometerzone is essentieel, die kunnen wij niet afdwingen bij amendement: wij moeten druk uitoefenen op het rijk. Er moet ook geld komen en mogelijk moet een deel van de Rijksstraatweg overkluisd worden.

30 Voorzitter, ik ga afronden. Alles overwegende kunnen wij alleen instemmen met het collegevoorstel als ons zware amendement integraal wordt overgenomen door het college. Dank u wel.

**De voorzitter:** Dank u wel, nog even voor de duidelijkheid: als u spreekt over overkluizing, gaan we ervan uit dat u spreekt over de Rijksweg. U sprak over de Rijksstraatweg. Dank u 35 wel. Het woord is aan de heer Van Houcke.

**De heer Van Houcke:** Dank u wel, voorzitter.

40 Voorzitter, wat is het beste voor Ridderkerk en de Ridderkerkers? Wij wonen in een gebied waar de milieubelasting onevenredig hoog is. Daarnaast is de afgelopen decennia met de ruimte in Oost-IJsselmonde zo slordig omgesprongen dat een gezaghebbend planoloog die ik onlangs sprak, sprak van het 'ruimtelijk afvalputje van de regio'.

Maar in plaats van een plan van aanpak of een saneringsplan dreigt nu de belasting op milieu en ruimte verder te worden vergroot.

45 Omdat ons uitgangspunt is wat het beste is voor Ridderkerk en de Ridderkerkers, hebben deze beide overwegingen de fractie van D66/GroenLinks ertoe gebracht niet in te stemmen met het voorstel van het college om een groot gedeelte van de polder Nieuw-Reijerwaard te bestemmen voor de ontwikkeling van een bedrijfsterrein noch met het amendement dat CDA en SGP indienen.

50 De problemen rond deze polder zijn in onze ogen bewust of onbewust opgeroepen doordat direct na aanwijzing tot concentratiegebied voor glastuinbouw, in de aanloop naar het Streek- en structuurplan RR2020 op dit glastuinbouwgebied tevens een paarse ster op de plankaarten werd gezet: 'potentieel zoekgebied voor bedrijven'. Op dergelijke ruimtelijke dubbelzinnigheden zijn speculanten dol. Ze hebben er dan ook een fijne neus voor zo spoedig

mogelijk een situatie van voldongen feiten te creëren bij een afwachtende overheid, door zich ongevraagd in de rol van dienstverlener te manoeuvreren. Het mag wat kosten.

Laat ik duidelijk zijn; mijn fractie heeft alle begrip voor de tuinders die een vorstelijk aanbod voor de overname van hun bedrijf via een speculant door de gemeente niet afwijzen. Maar tegelijkertijd wordt het zo al op voorhand bijna onmogelijk gemaakt nog een afweging - wel of niet gewenst – te maken.

Wat gedetailleerder hebben nog de volgende argumenten een rol gespeeld in ons besluit.

1. Recent is het gebied bestemd als concentratiegebied voor de glastuinbouw. Sommige bedrijven zitten er pas enkele jaren. De overheid hoort betrouwbaar te zijn en afspraken na te komen.

2. De gekozen gemeenteraad is het hoofd van de gemeente. In de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening is uitgerekend de rol van de gemeente, c.q. de gemeenteraad op het punt van de inrichting en het gebruik van de ruimte versterkt. Hier lijkt precies het omgekeerde te gebeuren.

De oneigenlijke druk, ook vanuit de regio en het rijk, hebben een zodanige dynamiek gecreëerd dat het lijkt alsof de gemeenteraad vanavond alleen nog 'ja' hoeft te zeggen. Ik heb erg weinig mensen gesproken die de transformatie van het gebied tot bedrijfsterrein een prima idee vinden. Welk belang heeft Ridderkerk hierbij?

3. Ondanks beloften, opnieuw, vrezen de bewoners van Rijsoord, van de Rijksstraatweg een herhaling van wat op Veren Ambacht is gebeurd: geluidsoverlast en hoge lelijke loodsen die de omgeving blijvend verpesten. Naast de Rijsoorde bewonersvereniging heeft ook het Wijkoverleg Ridderkerk-West zich tegen de plannen uitgesproken.

4. Gezien de voortwoekerende kredietcrisis is onduidelijk of: a. een bedrijfsterrein nog wel kan worden gefinancierd en b. of er wel kandidaten voor zijn. De laatste tijd hebben we van de zijde van de agrobédrijven niet de indruk overgehouden van grote urgentie en grote ruimtebehoefte. Aan een jarenlang stuivende braakliggende polder hebben we geen behoefte.

5. Werkgelegenheid. De werkelijkheid is dat wij in Ridderkerk juist opvallend veel werkgelegenheid hebben en dat er in vergelijking met alle andere regiogemeenten juist opvallend veel Ridderkerkers in Ridderkerk werk vinden.

6. Salomitactiek heeft onze omgeving getransformeerd in enerzijds een ratjetoe van onsamenhangend ruimtegebruik en heeft ons anderzijds opgezaald met steeds meer milieubelasting. We stonden erbij en we keken ernaar. Tientallen asfaltbanen snijden dwars door onze woonomgeving en binnenkort wordt de A15 nogmaals van twee extra rijbanen voorzien. Niet voor niets. Ook de Tweede Maasvlakte zal nog weer extra mobiliteitsdruk geven op vooral de A15.

7. Als de wethouder al op voorhand in het openbaar opmerkt dat hij voor de tuinbouw ook in de rest van de polder op termijn geen plaats meer ziet, is hij de advocaat van de duivel en zorgt hij er op die manier zelf voor dat zijn voorspellingen ook uitkomen. Naar onze mening verdedig je de belangen van Ridderkerk door zo nodig keihard het 'voor wat hoort wat' te hanteren en dan met wat substantieels bij de raad te komen. Maar wij zien geen wisselgeld. Die mogelijke miljoenen die eerst waren bestemd voor de Hoekse Waard kunnen dat niet zijn, want dat geld was er al. Er wordt al op voorhand van uitgegaan dat je het toch niet kunt tegenhouden. Dát is in wezen ook het bezwaar tegen het amendement van het CDA en de SGP.

8. Iedereen is gebaat bij een duurzame inrichting en gebruik van de schaarse ruimte.

Misschien is de prijs van diesel over twintig jaar wel €5,- en is het onhoudbaar groenten en fruit op die manier door heel Europa te vervoeren. Bij een dergelijke kijk op de toekomst zouden alle overwegingen om de agrobédrijven uitgerekend hier verder te laten expanderen in deze overbelaste omgeving, weleens kunnen leiden tot een ander en veel duurzamer besluit.

Als de gemeenteraad in meerderheid zou besluiten dat hij niet instemt met de van bovenaf opgedrongen transformatie van de polder tot bedrijfsterrein lijkt dat de fractie van D66/GroenLinks een geweldig signaal naar de bevolking dat wij van hén zijn en niet van het college en nog minder van de provincie of het rijk. En een helder signaal naar provincie en rijk: het is nu wel genoeg geweest.

Ik roep het CDA, de ChristenUnie en de SGP op nog eens in hun eigen programma te kijken. In het SGP-programma lees ik: "De SGP vindt dat de 'open ruimten' rondom Ridderkerk en tussen de wijken in stand moeten blijven en niet mogen 'verstenen', noch door woningbouw, noch door bedrijfsterreinen. Dit betekent dat de SGP de polder Nieuw-Reijerwaard als glastuinbouwgebied wenst te handhaven." Dat is duidelijk. Van deze rechtlijnigheid had ik vanavond wel wat meer willen zien.

Het CDA-programma meldt: "De huidige bedrijventerreinen, vooral de oudere bedrijventerreinen dienen opnieuw ingericht te worden, mogelijk met andere bestemming. De ontwikkeling van bedrijventerreinen en de kwaliteit van het leefmilieu stond in de afgelopen periode van economische stagnatie niet hoog op de agenda. De toenemende bevolkingsomvang en bevolkingsdichtheid stellen echter nieuwe grenzen aan menselijke activiteiten. Christen-democraten zien het als een opdracht om de schepping te beheren en te bewerken en de aarde in een zo goed mogelijke staat door te geven aan de volgende generaties. Dat vereist zowel het voorkomen van nieuwe aantastingen van de schepping (preventie) als het herstellen van de schade die is aangericht. Het CDA vindt dat de taak van de overheid." Einde citaat.

Voorzitter, beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.  
Ik dank u wel.

*[Applaus]*

**De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Van Houcke. Ik ga verder met de heer Smit.

**De heer Smit:** Dank u wel, voorzitter.

De polder Nieuw-Reijerwaard is in de eerste helft van de negentiger jaren van de vorige eeuw aangewezen als glastuinbouwgebied. Vervolgens is het in 2005 in RR2020 aangewezen als zoekgebied voor ongeveer 50 ha bedrijfsterrein. Daarvan heeft de raad bij amendement op een brief met daarin de zienswijze op RR2020 aangegeven dat niet te willen. Nadat RR2020 desondanks ongewijzigd is vastgesteld, heeft het college vervolgens met vele betrokkenen gesproken en is de Stadsregio aan het werk gegaan met het opstellen van zelfs een Verkenningskoers, kansen en opgaven Ridderster. Kortom: er gebeurde, zo is inmiddels wel duidelijk, heel veel, maar de raad stond tot begin dit jaar compleet buitenspel. Zonder verder op deze procedurele zaken in te willen gaan, zal ik helder zijn over de mening van de SGP-fractie over deze manier van handelen. Ik doe dat maar met het Lubberiaanse "eens maar nooit weer"!

Dan nu de vraag of de SGP-fractie wil meewerken aan een herontwikkeling van een deel van Nieuw-Reijerwaard tot bedrijfsterrein. Eigenlijk dus niet. Voor het handhaven van de huidige bestemming pleit dat sommige tuinders in het gebied al eerder gedwongen zijn geweest om te verplaatsen, bijvoorbeeld voor de aanleg van de rijkswegen, spoorwegen en VINEX-wijken. Hoe betrouwbaar is de overheid als je vervolgens weer wordt gedwongen te verkassen, letterlijk en figuurlijk? Ook hecht de SGP zeer sterk aan niet-verstedelijkte buffers



rondom Ridderkerk, is de milieubelasting in dit gebied al zo ontzettend groot en hebben bewoners van de Rijksstraatweg al genoeg voor hun kiezen gehad met Veren Ambacht. Kortom, vele en op zichzelf zwaar genoeg wegende redenen om tegen een herontwikkeling tot bedrijfsterrein te zijn.

5 Maar aan de andere kant moet de SGP-fractie ook constateren dat de externe druk heel erg groot is en dat dit gebied een functie kan vervullen om in ieder geval een grove aantasting van het landschappelijke karakter van de Hoekse Waard te voorkomen. Zeker geen doorslaggevend argument wat ons betreft, maar wel een schrale troost. En naast die grote  
10 externe druk is sprake van uitholling van binnenuit nu de meeste betrokken eigenaren de grond te koop hebben aangeboden. Als zij voor het behouden van de huidige bestemming zouden gaan en staan, was de keus wat ons betreft niet zo moeilijk geweest. En natuurlijk, de politiek moet het algemeen belang behartigen, maar niet blind voor de feiten en omstandigheden. En om ons daarvan nog eens des te beter op de hoogte te stellen heeft de  
15 kiesvereniging van de SGP in 2006 een politieke avond hierover belegd, zijn er bijeenkomsten bijgewoond van verontruste bewoners van Rijsoord en heeft de fractie in maart van dit jaar een werkbezoek gebracht aan een kas in dit gebied met een daaropvolgend gesprek met alle daarvoor uitgenodigde eigenaren. Een wat ons betreft goede en ook verhelderende discussie, die wij ook terdege in onze afweging hebben betrokken.

20 Welnu, de combinatie van een grote en nog steeds toenemende externe druk en een ernstige uitholling van binnenuit heeft de SGP-fractie – het moet gezegd worden: tegen heug en meug en niet dan na een intense worsteling (figuurlijk, om misverstanden te voorkomen) - doen besluiten om in beginsel mee te werken aan de beoogde herontwikkeling van een gedeelte van Nieuw-Reijerwaard, mits voldaan wordt aan een fors aantal stringente  
25 voorwaarden. Deze voorwaarden zijn opgenomen in het met de CDA-fractie ingediende amendement en hebben uiteraard betrekking op de leefbaarheid, de landschappelijke inpassing, de aard en omvang van het tot bedrijfsterrein in te richten gebied en groene bufferzones, hervestiging van hen die door willen gaan met hun glastuinbouwbedrijf, milieuaspecten, enzovoorts. De SGP-fractie zal elke volgende stap van het college of wie  
30 dan ook aan die ons inziens minimaal te stellen criteria toetsen en zeker bij de wijziging van het bestemmingsplan. Dat is het ultieme moment tenslotte voor zo'n toetsing. Kortom: een 'voorwaardelijk ja', een 'ja, mits' dus. Dank u wel.

**De voorzitter:** Dank u zeer, mijnheer Smit. Mijnheer Van Abeelen.

35 **De heer Van Abeelen:** Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de woorden van de heer Meij. Wij vinden dat in het amendement vooral de kaderstellende rol van de raad goed is verwoord en wij vinden daar alle elementen in terug die van belang zijn bij de vertegenwoordigende rol. Wij hebben naar iedereen in en om de Reijerwaard geluisterd en  
40 vinden dat alle aspecten die te maken hebben met bewoners, bedrijven en andere belanghebbenden, gewaarborgd zijn bij de uitvoering van dit amendement. Dank u wel.

**De heer Japenga:** Dank u wel, voorzitter. Veel belangen in een karakteristiek stuk van Ridderkerk. Emotionele binding met het gebied en met het karakter ervan. Je proeft het door  
45 alles heen. Maar toch ook verschillende wegen die men wil gaan.

Er wordt vanuit allerlei geledingen met gretige blik naar dit gebied gekeken. Dat is logisch als je beziet waar en hoe het ligt. Maar niet het logische staat hier wat ons betreft voorop, maar het belang voor Ridderkerk, als dorp en als leefgemeenschap. We zitten te zeer letterlijk  
50 ingeklemd tussen allerlei negatieve factoren om zaken zo maar over ons heen te laten komen.

We moeten bij wat er gebeurt en wat het ook wordt de gezondheid van de inwoners en de leefbaarheid van heel Ridderkerk, dus niet alleen Rijsoord, voorop stellen.

Er doet zich een unieke situatie voor, namelijk dat een groot aantal ondernemers hun bedrijf aan de gemeente wil verkopen. Bij het bezoek dat raadsleden brachten in september in het gebied werd duidelijk dat dat een hele stap is. Men is zeer gehecht aan het bedrijf en de grond waarop men zit. `Een beetje boer verkoopt de grond onder z'n nagels nog niet`, is in dit verband zeer veelzeggend. Er is dan wel wat aan de hand wanneer zoveel bedrijven aangeven geen toekomst te zien in het bedrijf waar ze op deze plaats onder deze omstandigheden in werkzaam zijn.

Er zijn ook bedrijven die wel toekomst zien. Die door omschakeling of door schaalvergroting wel in staat zijn op langere termijn te renderen. Wat voor iedereen geldt is dat er snel duidelijkheid moet komen. We willen overigens hierbij wel de regie in eigen handen houden. Ridderkerk moet zelf baas blijven over de invulling van het gebied. Dat Rotterdam en Barendrecht betrokken zijn, ook ten behoeve van de voorfinanciering is tot daar aan toe, maar wij gaan erover. Inhoudelijk moeten wij gewoon het laatste woord hebben. Ik wil van de wethouder de uitdrukkelijke toezegging dat Ridderkerk het laatste woord heeft bij de invulling.

De opgave is dat het met herontwikkeling van dit gebied beter wordt voor Ridderkerk. Dat is voor ons het uitgangspunt. In de commissievergadering van 30 september gaf wethouder Den Boef aan dat dat de grote uitdaging is. Dat geldt wat ons betreft ook voor de bedrijven die zich er gaan vestigen. Ridderkerk moet er niet minder van worden, maar beter.

Wat ons opvalt bij allerlei wensen, is dat men graag het karakter van het gebied wil behouden. Het gaat dan voornamelijk om de landelijke uitstraling die het gebied nu heeft. Het is toch mogelijk om te transformeren binnen het beeld en de uitstraling die het nu heeft? Waar we weinig in zien, is de uitstraling zoals die zich nu voordoet in onder meer Veren Ambacht. Vierkante blokken, hoog, grijs, foeilelijk. Dat willen we niet. De uitstraling en het karakter moeten blijven voldoen aan de voorwaarden landelijk en groen. Breng de panden de diepte in. Laat een goede landschapsdeskundige erop los en ga binnen de uitgangspunten van de second opinion van BVR aan de slag. De hoogte van de bebouwing is hierbij een extra punt van zorg. We willen niet meer dan 10 m boven het maaiveld. Als het dus hoger moet, dan doen we dat door de diepte in te gaan. Van de wethouder wil ik horen of we de maximale bouwhoogte nu moeten vastleggen of dat we dat doen in juli 2009 bij de start van het opstellen van het bestemmingsplan (zoals weergegeven in het ons verstrekte schema met tijdslijnen voor de businesscase Nieuw-Reijerwaard).

Ons uitgangspunt is dat het beter moet worden voor heel Ridderkerk. Met name de luchtkwaliteit is een grote zorg. Meer verkeersbewegingen leveren meer vervuiling op en geluidsoverlast. Dat kunnen we er niet bij hebben. Ridderkerk kan niet nog meer uitstoot over zich verdragen. De gezondheid van de inwoners is in het geding. Wat gaat de wethouder daar aan concreet doen? De wijkoverleggen van Rijsord en de wijk West leggen hier terecht de vinger bij.

Wij willen de wethouder vragen om zich hard te maken voor de aanleg van de A4 Zuid, waardoor een deel van het verkeer niet meer langs Ridderkerk hoeft. Daarnaast moet het college naar Den Haag om maatregelen te bepleiten die goed zijn voor Ridderkerk. Wellicht overkluizing van een deel van de snelwegen, of 80 kilometerzones of andere creatieve manieren om de luchtkwaliteit te verbeteren en geluidsoverlast terug te dringen. Graag uw commentaar.

Het karakter van het gebied is voor ons en de bewoners en eigenaren van groot belang. We willen dus een mooi gebied terug. Dat kan binnen de ideeën die de BVR in haar second opinion heeft neergelegd. We pleiten ervoor de verdere ontwikkeling zoveel mogelijk integraal en in samenhang met het lopend proces van de structuurvisie uit te voeren. Bij het inspreken werd de term 'groene long' gebruikt door mevrouw Van Nes. Wij denken dat de herontwikkeling dat niet uitsluit, maar juist de mogelijkheden geeft. Hiervoor moet veel groen en water in het gebied worden aangebracht en ook de boomgaard moet absoluut blijven. En niet een stukje, maar helemaal. Dank u wel.

**De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Japenga. Mijnheer Boertje.

**De heer Boertje:** Dank u wel, voorzitter. Het verkiezingsprogramma van de VVD.

De VVD vindt dat Nieuw-Reijerwaard behouden moet blijven voor agrarische bedrijven.

5 Voor de fractie van de VVD is de hierna te noemen volgorde leidend geweest om tot een visie te komen voor de toekomst van de polder Nieuw-Reijerwaard. Eerst bewoners, dan de tuinders die willen blijven. Vervolgens het belang van het AGF-cluster en ten slotte alle begrip voor de tuinders die willen vertrekken.

10 Op 9 juli jl. heeft onze fractie proactief het voortouw genomen om zich te laten voorlichten door een delegatie betrokken bewoners van het gebied, een vertegenwoordiger van LTO Glaskracht en een vertegenwoordiger van Freshworld AGF-cluster.

15 Hoe willen wij de polder straks ingevuld zien? Weer een megabedrijventerrein van omvang, dat goed is voor onze economie? De vraag is wiens economie. Die van de Ridderkerker? Eigenlijk hebben we al groter aanbod van arbeidsplaatsen dan wij kunnen leveren. Komt er ook arbeidsintensieve industrie? Of wordt er door de overheden gefocust op arbeidextensieve opslag voor havengerelateerde industrie? Het hele gebied rigoureu  
20 omploegen, daar zien wij niets in. Wij zien wel iets in de wensen van het AGF-cluster om uit te breiden. Dat past ook in ons verkiezingsprogramma. Ook dat van de hardwerkende tuinder, die op dit moment in het ernstig versnipperde gebied geen toekomst meer ziet en bovenal zien wij het belang van de bewoner. Wonen tussen hallen en vrachtwagens, of wonen in een groene omgeving.

25 Ten slotte, 'last but not least', zien wij ook het belang voor alle Ridderkerkers: groen en welbevinden in onze gemeente moeten wij diep koesteren. Waarom we dat moeten doen, hoeft geen nadere uitleg meer. Wij hebben er alle vertrouwen in dat alle fracties hier op dezelfde manier over denken. In de onlangs gehouden commissievergadering citeerde ik de visie van minister Cramer.

30 Ik herhaal een kleine passage uit die tekst: "Waarom nieuwe bedrijventerreinen aanleggen, terwijl tegelijkertijd oude bedrijventerreinen leegstaan in een land waar ruimte schaars is. Het kabinet pleit ervoor dat er eerst een zorgvuldige afweging plaatsvindt, voordat er tot aanleg van nieuwe bedrijventerreinen besloten wordt. Gemeenten moeten voortaan samen nagaan waar echt behoefte is aan nieuwe bedrijventerreinen. En als dat zo is, moet geprobeerd worden oude bedrijventerreinen op te knappen om zo ruimte vrij te maken." Einde citaat.

35 Wijze woorden van de minister riepen bij ons vragen op, althans tot een halfuur geleden, hoe het landelijk beleid van de PvdA-minister zich verhoudt tot de lokale afdeling. Dit in gedachte houdend, zou een optimaal scenario kunnen zijn, waarbij het AGF-cluster zijn broodnodige uitbreiding gerealiseerd krijgt, in een groene setting. Tuinders die wel toekomst zien, kunnen in een herverkaveld deel, vol goede moed aan de slag en de bewoners horen niet te wonen tussen fabriekshallen, maar tussen groen. Dit scenario vergt veel denkwerk. De details dat het daarom goed moeten worden uitgewerkt en een aanzet daartoe geven wij via dit  
40 amendement.

Het AGF-gedeelte zou in de elleboog kunnen worden gevestigd met een uitloop in een deel van wat wij noemen de taartpunt. In deze taartpunt wordt goed rekening gehouden met de bewoners. Het medium. Lijkt een punt van discussie te worden. Snijden biedt veel werkgelegenheid en de wens om juist op deze locatie gevestigd te blijven, wordt onzes  
45 inziens door een meerderheid van de fracties gedeeld. Echter, we dreigen wel in een spagaat te komen. Een stukje bedrijventerrein, een tuindersbedrijf en vervolgens weer bedrijfspanden. Dat roept straks een vreemd en rommelig beeld op. Juist in dit deel van de polder kan een groot deel van de tuinders verkassen. Een oplossing zou zijn om de blijvers te verplaatsen naar dit deel. De gemeente speelt in dit proces een belangrijke rol. Het  
50 middendeel behoudt de bestemming glastuinbouw. Er kan nieuw worden gebouwd volgens de huidige eisen. De bewoners aan de Rijksstraatweg krijgen een ruimere groenstrook achter de woning en het zuidelijk deel, achter de Blaakwetering, blijft ongemoeid. Dat betekent in dit geval win, win, win. Het kan niet voldoende worden benadrukt: welbevinden

en bondgenoot van onze Ridderkerkers zijn belangrijker dan de plannen uit Den Haag. Het VVD-amendement is de technische uitwerking van ons betoog. Dank u wel.

**De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Boertje. Mevrouw Nooijen.

5

**Mevrouw Nooijen:** Voorzitter, je zult maar in Rijsoord wonen! Het bijna het laatste landelijke gebied van Ridderkerk: open, groen en ruimtelijk. Dat landelijke gevoel wordt nog eens versterkt door de aanwezige glastuinbouw. Je voelt je écht buiten in Rijsoord. De afgelopen jaren is dit beeld nogal verstoord door de komst van bedrijventerrein Veren Ambacht. Veel overlast wordt ervaren door de bewoners van voornamelijk de Rijksstraatweg. Veel vrachtverkeer, draaiende motoren, verkeersdruk ter plekke en een enorme druk op het milieu en de openbare ruimte. Pas een paar jaar geleden hebben we voor dit gebied een bestemmingsplan vastgesteld. Glastuinbouw. De inkt is nog maar net droog of het college komt alweer met een nieuw plan dat een heel andere keus voor dit gebied voorstelt. Vanuit Den Haag is het verzoek gekomen, nu de Hoekse Waard geen mogelijkheden meer biedt, te kijken of er in Ridderkerk een nieuw bedrijventerrein gerealiseerd kan worden. De afgelopen jaren heb ik geen signalen ontvangen vanuit het gebied dat zij zitten te wachten op een nieuw bedrijventerrein. Ook de gemeente zelf heeft de afgelopen jaren geen enkel voorstel in die richting gedaan. Het is het signaal uit Den Haag geweest dat de bal heeft doen rollen. Vele glasbouwtuinders zien hier een kans schoon van de situatie gebruik te maken en hun grond te koop aan te bieden. Voorzitter, de fractie Lokaal Sociaal ziet dat niet zitten. Laten we asjeblieft dit laatste, landelijke gebied zo lang mogelijk voor ons nageslacht weten te behouden. Deze stukjes ruimtelijk, open gebied zijn uniek in Nederland, in het Rijnmondgebied en zeker onder de rook van Rotterdam. Laten we daar zuinig op zijn. Dat maakt Ridderkerk zo bijzonder. Veel tuinders hebben investeringen gedaan de laatste jaren, sommigen zelfs drie jaar geleden nog. Het is kapitaalvernietiging om deze bedrijven te verplaatsen zo zij daar zin in hebben en hen uit onze gemeente te verjagen. Daarnaast valt het vandaag de dag niet mee om de bank zover te krijgen nieuw geld ter beschikking te stellen om elders een nieuw bedrijf te starten. Kortom, voor de fractie Lokaal Sociaal redenen genoeg om de tuinders en de bewoners van Rijsoord duidelijkheid te bieden, rust te gunnen en hen nog lang te laten genieten van hun fantastische woonomgeving. Daarnaast voorzitter, als ik wethouder Den Boef hoor zeggen "dat de raad niet op het huidige bestemmingsplan kan voortborduren en dat de provincie het niet zal pikken als we dit gebied agrarisch houden", dan denk ik: "Hoezo?" Wij, de raad van Ridderkerk, stellen bestemmingsplannen vast en bepalen hoe onze gemeente eruit zal zien, nu en in de toekomst. En niet de provincie. Waar zitten we hier anders voor? De fractie Lokaal Sociaal zal dan ook tegen dit voorstel stemmen.

Dank u wel, voorzitter.

40 **De voorzitter:** Dank u wel, mevrouw Nooijen. Mijnheer Dijkhuizen van Ridderkerks Belang, gaat uw gang.

**De heer Dijkhuizen:** Tijdens de verkiezingen werd aan ons gevraagd wat wij van de polder vonden. Wij hebben toen verklaard dat wij voor een goede polder zijn. Dus: glas- en tuinbouw. En geen vierkante blokkendozen als in Veren Ambacht. Dit standpunt houden wij vast. Mocht de glastuinbouw uit de polder Nieuw Reijerwaard verdwijnen, dan zijn wij voor een groene woonwijk en niet voor een bedrijventerrein, aangezien het tekort aan woningen in Ridderkerk erg groot is en veel mensen daarom moeten verhuizen naar de buurgemeenten. Wij denken dat met woningbouw een betere win-win-situatie ontstaat dan waarin de plannen nu voorzien. Nieuwe woningen en groen. Wij zijn tegen dit plan en steunen de amendementen niet. Dank u wel.

50

**De heer Neuschwander:** Voorzitter, met de vaststelling van het streekplan RR2020 is de

discussie over de toekomst van Polder Nieuw-Reijerwaard in alle hevigheid losgebarsten. Zo begint de inleiding van dit raadsvoorstel. RR2020 - het streekplan of regionaal structuurplan dat voor vijftien jaar de bestemming voor een gebied waarborgt of vastlegt. Ruimtelijke keuzes voor een bepaald gebied die pas juridisch bindend worden voor burgers

5 en private partijen als ze worden overgenomen en uitgewerkt in bestemmingsplannen van de gemeente. En daar praten wij vanavond over. Vanavond beslist de Ridderkerkse gemeenteraad over de toekomst van Polder Nieuw-Reijerwaard en de daarbij behorende planologische uitgangspunten zoals ze verwoord staan in RR2020.

10 Voorzitter, Leefbaar Ridderkerk zet zich in voor een duurzame woon-, werk- en leefomgeving voor heel Ridderkerk. Cultuurhistorische waarden zoals dijkenstructuren, karakteristieke open poldergebieden en lintbebouwingen staan bij ons hoog in het vaandel. Daarnaast moeten wij constateren dat de open ruimte in en om Ridderkerk onder enorme druk staat. Vergaande verstedelijking en uitbouw van nieuwe bedrijventerreinen zoals Veren Ambacht en Cornelisland leggen een enorm claim op de leefbaarheid van onze woonomgeving. Zij

15 vormen tevens een directe bedreiging voor onze open groene ruimte. Dit voorstel, voorzitter, dat inzet op herontwikkeling van de polder Nieuw-Reijerwaard tot bedrijventerrein is een nieuwe bedreiging voor de leefbaarheid in dit gebied en zal grote impact hebben op de verkeersintensiteit in deze polder. Nu al zijn de knelpunten op het gebied van congestie, fileproblematiek en luchtkwaliteit bijna niet te overzien. Uitbreiding van bedrijven in de AGF-

20 sector zal zonder enige twijfel leiden tot een zware verkeersbelasting. Dit college zou, voorzitter, met de motie Deltaplan voor de Luchtkwaliteit in de hand moeten inzetten op het terugdringen van vrachtverkeer en het stimuleren van binnenvaart en alternatief vervoer per spoor. Voorzitter, hebben wij als raad inmiddels niet genoeg geleerd van Veren Ambacht en moeten

25 wij niet concluderen dat we in het verleden beloftes hebben gedaan met betrekking tot het geluidsbeheersplan die wij tot op heden niet kunnen waarmaken aan de bewoners van de Rijksstraatweg? Wordt Nieuw-Reijerwaard het nieuwe bedrijventerrein waar dag en nacht vrachtauto's met koelmotoren staan te draaien? Wat Leefbaar Ridderkerk betreft niet, voorzitter. Onze fractie is hier na rijp beraad heel

30 duidelijk over. Wat ons betreft blijft de huidige bestemming voor dit gebied glastuinbouw. Er is inmiddels in voldoende mate gehoor gegeven aan de wens tot verdere economische uitbreiding met het beschikbaar stellen van bedrijventerreinen zoals Veren Ambacht en Cornelisland. Ook wij zetten in op werkgelegenheid voor Ridderkerk, maar zien hiervoor op de eerder genoemde bedrijventerreinen mogelijkheden genoeg. Bovendien moeten wij

35 vaststellen dat de bestaande bedrijventerreinen een impuls nodig hebben en met leegstand te kampen hebben. Hier liggen kansen voor Ridderkerk die we moeten oppakken. Het is nog maar de vraag of mega-investeringen in de huidige economische tijd garant staan voor een financieel haalbaar project. Daarnaast biedt dit voorstel geen enkele garantie voor de omwonenden aan de Rijksstraatweg. Zij zien nu na Veren Ambacht het tweede

40 industrieterrein aan de horizon opkomen. Aan- en afvoer van goederen, uitstoot van fijnstof en horizonvervuiling. Om nog maar niet te spreken van een mogelijke ondergrondse verbinding of tunnel onder de Rijksstraatweg tussen de boomgaard en een deel van Nieuw-Reijerwaard - zoals wij kunnen lezen in de plannen van Freshworld - voor de zo noodzakelijke ontsluiting van dit gebied. Wij vrezen dat Rijsoord met de komst van dit

45 bedrijventerrein haar dorpse karakter en hiermee haar eigen identiteit verliest. Ridderkerk zit niet te wachten op verdere intensivering van dit gebied. Ridderkerk laat zich niet leiden door een Stadsregio of een lobbygroep uit Den Haag en bepaalt haar eigen koers. Wij vragen u dit deel van het Regiopark IJsselmonde te respecteren en in stand te houden. Het moge

50 duidelijk zijn dat Leefbaar Ridderkerk niet overtuigd is van de noodzaak om het bestaande gebruik van de polder - agrarisch / glastuinbouw - op te offeren ten behoeve van bedrijvigheid in de AGF-sector. Voorzitter, ook wij zijn niet tegen vooruitgang, maar wij zijn van mening dat er een goede balans moet zijn tussen wonen, werken en leven. En die verhoudingen zijn met dit project

volledig uit balans. Jarenlang is ingezet op behoud van het landelijke en dorpse karakter van Rijsoord en nu wordt ingezet op 70 ha bedrijventerrein. Wij steunen daarom het raadsvoorstel niet. Dank u wel.

5 **Mevrouw Van Vliet:** Voorzitter, ik heb een verduidelijkingsvraag aan de wethouder. Ik heb een vraag over de inzet van de Ridderhaven voor de AGF-sector. Tijdens de commissievergadering gaf de heer Ozinga van Freshworld aan graag gebruik te willen maken van de Ridderhaven, zeker wanneer meer AGF-bedrijven zich in dit gebied vestigen. Dit heb ik ook in andere gremia vernomen. Hoe denkt u dan de infrastructuur te realiseren  
10 tussen de Ridderhaven en de polder Nieuw-Reijerwaard?

**De voorzitter:** Dank u wel. Het woord is aan wethouder Den Boef. Er zijn ook vragen gesteld over verkeer, voornamelijk waar het gaat over de A4 Zuid, mag ik aannemen dat wethouder De Koning daar een antwoord op geeft? Wethouder Den Boef.

15 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, er is vanavond veel gezegd. Er was ook heel veel emotie. U moet niet denken dat de wethouder geen emotie heeft. Integendeel. Ik heb die emotie ook. Dit is een zeer belangrijk onderwerp. Mijn omgeving heeft wel gemerkt dat ik de afgelopen week niet bepaald erg rustig was. Hoe komt het nu dat ik daar ook emotie bij voel? Vorige  
20 week hebben we een groot aantal sprekers gehad. Die sprekers hebben mij wel geraakt. Als u bijvoorbeeld de inspraak van mevrouw Van Nes hebt gehoord. Haar beschrijving van het gebied. Dan zie ik het idyllische plaatje. Het plaatje dat ik ken. Als ik vijftig jaar terug ga en terugdenk hoe ik bij mijn vader achter op de fiets naar de Rijksstraatweg ging om bij mijn tante op bezoek te gaan, kan ik mij nog heel goed herinneren dat het gebied er zo uitzag.  
25 Een agrarisch gebied met een aantal tuinders, kasjes, ik zie het nog gewoon voor me. Ik zou dat plaatje ook graag willen vasthouden.

In de afgelopen tientallen jaren is in dit gebied heel veel veranderd. Ik kom zelf van Bolnes zoals u weet en vroeger dachten we dat de scheepswerven nooit weg zouden gaan. We hebben ze weg zien gaan. We hebben de polder, waarvan we dachten dat die nooit  
30 bebouwd zou worden. En zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan. Desalniettemin leven, wonen en werken we nog steeds in een gemeente die de moeite waard is. Wij mopperen wel eens, maar we wonen nog steeds in een geweldige gemeente. Een gemeente die veel mogelijkheden biedt, op allerlei gebied. Ik kan u zelfs vertellen dat het mogelijk is om een wandeling te maken naar Oostendam, waarbij je bijna geen asfalt raakt. Gewoon door het  
35 hoge gras. Dat is nog steeds mogelijk, ook in deze gemeente.

En nu zien we hier allerlei druk in dit gebied op ons afkomen. We zien allerlei belangen op ons afkomen. We zien ook dat de tuinders hier en daar al een keuze gemaakt hebben: dit gebied gaat voor ons niet langer, wij willen stoppen. Andere tuinders roepen dat ze hier best  
40 door kunnen. De AGF-sector, met zijn werkgelegenheid. Bijzonder belangrijk voor Ridderkerk en de regio. En niet in de laatste plaats de inwoners. U hebt het vanavond al een aantal keren gehoord: zij hebben veel voor hun kiezen gekregen.

En dan kijkt het college terug en vooruit. Als we vooruit kijken, zie ik ook mogelijkheden en kansen. We zitten vanavond op een punt waarop we een keuze moeten maken. Een keuze die duidelijkheid geeft voor de mensen die er werken en wonen. Als je zo'n keuze maakt,  
45 denk ik dat er ook kansen zijn. Ik zie in mijn toekomstvisie voor dit gebied inderdaad bedrijvigheid die belangrijk is voor onze regio en plaats. Maar ik zie ook mogelijkheden om de leefbaarheid in Ridderkerk langdurig veilig te stellen. Ik zie een groene omgeving. Daar doet het college zijn uiterste best voor. Ik denk aan de gebieden rond het Donckse Bos, het Waalbos, de Crezéepolder. Maar ook dit gebied leent zich ervoor om een grote groene buffer  
50 rond het woongebied te leggen. Weliswaar met een bedrijvigheid die belangrijk is, en dat bedoel ik nu juist met de kansen.

We vragen van u als raad om vanavond een keuze te maken en duidelijkheid te verschaffen, want anders verlaten we de zaal en vragen ons af: wat nu? Als u nu de duidelijkheid geeft,

dan kunnen wij aan de slag. Ik heb de voorwaarden gehoord van de heer Meij. Die zijn pittig. Daar zullen wij onze uiterste best voor moeten doen. En als ik 'we' zeg, dan bedoel ik het college en de raad. Dan zullen wij onze uiterste best moeten doen om dat waar te maken. Maar daar gaan we dan ook voor. Dan zullen wij in overleg gaan, en dan zullen we kijken hoe wij de leefbaarheid in dit gebied kunnen waarborgen. Ik zie kansen.

Voorzitter, dat is zoals het college, zoals ik er tegen aankijk. Ik denk dat we een keuze hebben, ik denk dat we kansen hebben en we moeten ervoor gaan.

Er zijn vragen gesteld: onder andere is gevraagd of wij als Ridderkerk over onze eigen bestemmingsplannen gaan. Het antwoord is ja: wij gaan over onze bestemmingsplannen, wij zullen dat moeten waarmaken. Natuurlijk. Er wordt weleens gezegd: wie betaalt bepaalt.

Maar wij zullen daar bedrijven op een verantwoorde wijze gaan neerzetten. Over de hoogte en de opbouw ervan zullen we kijken wat haalbaar is. We zullen dat heel verantwoord bij het bestemmingsplan moeten gaan invullen.

Voorzitter, ik denk dat we vanavond op een cruciaal punt staan, niet alleen voor deze polder maar vooruitlopend op de structuurvisie om te kijken hoe we in deze gemeente in de toekomst gaan wonen en werken. Beide zijn belangrijk. We zullen erop moeten inzetten dat het niet alleen om werken gaat, maar ook om wonen. En dat wonen hier de moeite waard is.

De vraag van mevrouw Van Vliet over de containerterminal. Er is inderdaad gesuggereerd dat dit een mogelijkheid zou zijn. Ik zie hem niet zo, omdat dit ook veel verkeersbewegingen meebrengt. Dat zou wel eens bezwaarlijk kunnen zijn. Maar we moeten wel kijken hoe we dit gebied kunnen ontsluiten. In aansluiting daarop wordt gestudeerd op een spoorverbinding.

Op de een of andere wijze moet een korte spoorlijn mogelijk zijn. We moeten kijken of we daar gebruik van kunnen maken. Ik kan u ook zeggen dat we moeten kijken naar een snelle ontsluiting naar de snelweg om te kijken of we heel kort de verbinding met dit gebied en de rijkswegen kunnen realiseren. Ik heb daar inmiddels met het ministerie van VROM over gesproken. Het zou mogelijk moeten zijn. Een keuze via de Ridderhaven zie ik niet zozeer. Dat is mijn bijdrage, voorzitter.

**Wethouder De Koning:** Voorzitter, ik sluit me eerst graag aan bij de woorden van collega Den Boef. Zeker het eerste deel van zijn betoog waarin zijn emoties doorklonken, herken ik volledig. Ik denk dat u wel kunt begrijpen waarom ik dat vanuit mijn positie zo benadruk. Maar dit geldt denk ik voor het hele college.

Een paar opmerkingen over de verkeerssituatie. Overkluizing van de rijksweg en het realiseren van 80 kilometerzones. Zeer regelmatig, in bijna elke regiocommissie Verkeer en Vervoer waar ik aanwezig ben, bepleit ik elke keer weer 80 km mogelijk te maken. Al is het als pilot of het maakt mij niet uit hoe. Daarbij spelen diverse factoren een rol, onder andere de lucht- en geluidskwaliteit. Bovendien, het klinkt cynisch maar volgens mij scheelt het helemaal niet zoveel met de praktijk als ik zo eens in de spitsuren kijk naar deze weg. Maar ik blijf erachteraan duwen. Het is niet gemakkelijk, want er spelen ook andere belangen, maar de inzet van het college is en blijft gericht op het realiseren van een pilot van 80 km per uur.

De heer Van Houcke noemde de verbreding van de A15 bij Ridderkerk. Ik kan u een klein beetje geruststellen. Die weg wordt verbreed, maar dat speelt vanaf het Vaanplein tot aan de Botlek. Bij Ridderkerk blijft de A15 zoals hij is.

Het promoten van de A4 Zuid was een opmerking van de heer Japenga. Daar zijn we al mee bezig, ik heb in de commissie verteld dat er een project gaande is van de betrokken gemeenten die daar in de buurt zitten: Albrandswaard, Spijkenisse en alles wat erom heen zit, zelfs de stadsregio en de provincie, om de A4 Zuid zo snel mogelijk te maken. Ik zit daar ook bij. U zult zich afvragen wat ik daarmee te maken heb. Hoe minder verkeer er over de A16 gaat, hoe liever het ons is. Daar is de A4 Zuid natuurlijk een prima oplossing voor.

Vandaag nog las ik in een stuk van de stadsregio, iets over het convenant dat over de A4 gesloten gaat worden, dat in het ideaalplaatje het doorgaande, internationale verkeer de A4 noord - zuid zou moeten nemen, en het meer stadse regionale verkeer de A16 zal moeten

nemen. Of dat zo makkelijk gaat weet ik niet, want je hebt een A4 Noord (Schiedam) en de A4 Zuid ligt er morgen ook nog niet. Maar wees gerust, ik ga er elke keer heen. Mijn doel is te duwen en trekken en te dringen dat die A4 Zuid er zo snel mogelijk komt. Daar is Ridderkerk mee gebaat.

5

**De heer Van Houcke bij interruptie:** Voorzitter, de wethouder spreekt duidelijk, maar ik hoor u niets zeggen over de noord-zuidroutes, die van oudsher vreselijk belangrijk zijn in Europa en dat deze zich aan het verplaatsen zijn naar west-oost. Dat de A15 verbreed wordt betekent wel dat die weg een steeds belangrijker rol gaat spelen. Dat komt wel degelijk

10

allemaal langs Ridderkerk. In die zin, denk ik dat uw betoog daarmee zal moeten worden aangevuld.

15

**Wethouder De Koning:** Dat is waar, we hebben straks ook de Tweede Maasvlakte. Maar verbreding van de A15 bij Ridderkerk zou meer ruimtebeslag betekenen en dat heb ik even willen ontzenuwen. Daar is geen sprake van. Daar was mijn antwoord op gebaseerd. De laatste opmerking gaat over de IJsselmondse knoop. Via het amendement zijn daar opmerkingen over gemaakt. Degenen die daar vaker overheen rijden, zullen gemerkt hebben dat de werkzaamheden daar begonnen zijn. Dat zijn de eerste contouren van de verbetering van de IJsselmondse knoop. Dat heeft wat voeten in aarde. De eerste stap is dat er een

20

aantal rijbanen bijkomen, met name rechtsaf, vanaf Ridderkerk gezien. Dat is bedoeld om lucht te scheppen. Maar er komen draconische maatregelen aan. Dat zal echt moeten, want wat je ook wil gaan doen in Nieuw-Reijerwaard of in Veren Ambacht, daarvoor is verbetering van dit knooppunt noodzakelijk.

25

Ik hoop hiermee de vragen over het verkeer te hebben behandeld.

**De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, ik dacht dat ik een duidelijk statement had gegeven, maar kennelijk niet duidelijk genoeg. Ik heb gesproken over een mogelijk ondergrondse verbinding waarover het rapport van BVR spreekt: een tunnel onder de

30

Rijksstraatweg tussen de boomgaard en Nieuw-Reijerwaard. Wilt u daarop reageren? Dit komt overal terug, zelfs in de folder van Freshworld.

**Wethouder De Koning:** Over een ondergrondse verbinding onder de boomgaard door?

35

**De heer Neuschwander:** Zo ver wil ik niet gaan. Het gaat over een ondergrondse verbinding onder de Rijksstraatweg door.

**Wethouder De Koning:** Dan begrijp ik u: van Barendrecht richting het oosten. De studie waarop u doelt, is niet meer dan een schets. Het is geen plan.

**Wethouder Den Boef:** Ik wilde daar graag een uitroepeteken achter zetten, voorzitter. Wij hebben als college aan BVR gevraagd of zij naar het voorstel van de stadsregio wilden kijken. Zij zijn daarbij behoorlijk met veel stiften en lijnen tekeergegaan. Ik moet u zeggen dat ik toen niet goed heb opgelet, want anders had ik dat stukje van die visie er zeker uitgehaald. Er zijn bepaald geen plannen in die richting. Dit is ook geen visie. Het is alleen maar om aan te geven dat er een ontsluiting moet zijn. Maar we zullen dat eens op een andere manier moeten oplossen.

40

**De voorzitter:** Dank u wel, wethouders. Ik ga met u naar de tweede termijn.

45

**De heer Boertje:** Voorzitter, ik heb behoefte aan een schorsing.

**De voorzitter:** Dat is u gegund. Ik schors de vergadering tot 21.55 uur.



[schorsing]

**De voorzitter:** Dames en heren, ik stel u voor om verder te gaan. De heer Boertje heeft om de schorsing gevraagd. Het woord is aan hem.

5

**De heer Boertje:** Dank u wel, voorzitter. Alle fracties zijn het erover eens dat het een mooi gebied is. Volbouwen is niet de ultieme wens. Het CDA vraagt veel aandacht voor ontsluiting en een ontmoedigingsbeleid om door Rijsoord te rijden. Prima, maar ons inziens wel utopisch. Overal nemen vervoersbewegingen toe en dat zal hier waarschijnlijk niet anders zijn. De heer Van Houcke vreest een herhaling van Veren Ambacht. Wij ook. Daarom eisen wij in ons amendement een stevige beperking van de bebouwing. De SGP wilde eigenlijk niet mee. De externe druk is groot, daarom gaat de SGP knarsetandend toch mee. Ons advies: doe dat toch niet. De ChristenUnie legt de nadruk op leefbaarheid en Ridderkerk moet er beter van worden. Worden we er ook beter van? Behouden we het landelijke karakter? Kiezen voor ons amendement betekent kiezen voor het landelijke karakter. Wethouder Den Boef spreekt over inwoners en leefbaarheid. Ons amendement voorziet in dit alles. Eerst bewoners, tuinders, AGF en niet te vergeten de vertrekkende tuinders. Steun ons amendement! Dank u wel.

10

15

**De heer Meij:** Voorzitter, dank u wel. Ik wil eerst ingaan op de bijdrage van de heer Van Houcke. Aan het begin van de vergadering hadden we verschil van visie over de ontwikkeling van de samenleving. Ik heb de heer Van Houcke heel hoog, vandaar dat ik hem wil antwoorden. Hij noemde namelijk een gevoelig punt en natuurlijk wordt ik als CDA'er daardoor geraakt. Hij spreekt over de Schepping, het rentmeesterschap en toch kiezen voor een bedrijfsterrein. Vandaar ook mijn eerste zin, en de worsteling die ik heb doorgemaakt, dat je die drinkbeker liever aan je voorbij laat gaan. Natuurlijk valt dat zwaar. Natuurlijk zit je met dat rentmeesterschap en natuurlijk zitten wij met de vraag hoe we dit kunnen verantwoorden naar ook de laatste bewoners in Ridderkerk. Vandaar ook die enorm zware voorwaarden die wij hebben gesteld.

20

25

Het mag geen bedrijfsterrein worden in de reguliere zin. We hebben ook compensatie gevraagd. Er zit wel degelijk een hele andere insteek in dan in de dingen die in de afgelopen jaren over ons kwamen. Hier gaan we sturen en regievoeren. Dat ligt voor het CDA toch in de lijn van de Schepping: die moet je ontwikkelen. Er zijn dingen die niet altijd zo gaan zoals we zouden willen. Maar probeer het dan toch zo te sturen dat we vanavond met een goed gevoel, wetend dat we er het beste voor de mensen in Rijsoord uit hebben gehaald, de zaal verlaten. Maar nogmaals: u hebt een punt. Het ligt gevoelig. Het amendement geeft mij het gevoel dat we het maximale gedaan hebben.

30

35

Een ander punt. Ik ben nu iets kritischer. U geeft aan dat opvallend veel mensen werken in Ridderkerk. Dat hebben wij ook gehoord bij het betoog van BVR. Dat was voor ons allemaal een beetje verrassend. Ik vond het van u verrassend dat u dit gebruikt om te zeggen dat we niet nog meer werkgelegenheid in Ridderkerk hoeven hebben. Uw partij wil ook de mobiliteit terugdringen. Dan is het heel krachtig dat we zoveel werkgelegenheid in de buurt hebben, waardoor we bij wijze van spreken als we dat zouden willen allemaal op de fiets naar het werk zouden kunnen. Dat wordt nu ook mogelijk. We doen het wel niet, maar op zich past dit argument nu niet in de situatie van de bereikbaarheid.

40

45

Ik hoorde ook partijen over de kredietcrisis. Natuurlijk dat is zo, maar misschien ligt dat over twee jaar weer anders.

50

U noemde ook het revitaliseren van bedrijventerreinen. Met dat punt is het CDA de verkiezingen ingaan. Wat wij delen is vooral bestaande terrein revitaliseren. Dus de AGF-sector aan de Barendrechtse kant uitbreiden. Laten we dat innovatief doen. Ik ga ervan uit dat het college met deze voorwaarden als we over tien tot vijftien jaar daar fietsen en rijden tegen elkaar zegt dat dit een bedrijventerrein is geworden waarmee Ridderkerk in Nederland voorop loopt. Ik begrijp dat u andere accenten legt. Het is ook uw volste recht om erop tegen

te zijn. Maar ik probeer argumenten aan te dragen waarmee het CDA die accenten de andere kant op legt, maar met alle respect voor uw stellingname.

Over de wethouder wil ik zeggen dat u echt moet toezeggen dat de gemeente hier regie gaat voeren, dat ze dit beleid gaat maken op grond van al die voorwaarden dat die compensatie ook geëist wordt, dat u zich daar hard voor maakt, dat staat vast. Het is geen motie, het is een amendement. Het is eigenlijk een hele belangrijke aanvulling op het collegevoorstel. Als laatste wil ik met een persoonlijke opmerking eindigen. Dat zit nu in mijn hoofd en ik kwam er eigenlijk op tijdens het gesprek van wethouder Den Boef, over het achter op de fiets door Rijsoord rijden. Ik woon pas dertig jaar in Ridderkerk. Een oude tante van mij woont in Amsterdam. Een sterk verstedelijkt gebied. Als ze wel eens op bezoek kwam, ging ik haar ophalen in Barendrecht op het station. We reden dan langs de Verbindingsweg. Dan sprak ze altijd over de groene omgeving die zo mooi landschappelijk was. Dat viel haar enorm op. Ik kreeg daarbij altijd een trots gevoel, omdat ik dan kon zeggen dat dit bij Ridderkerk hoorde. Dat geeft maar aan hoe betrokken ook ik ben. Het gaat ook mij aan het hart dat het zo moet. Maar door de voorwaarden die we gesteld hebben, denk ik dat het uiteindelijk ook daar goed komt.

**De heer Van Houcke:** Ik waardeer de moeite die de heer Meij neemt om een aantal argumenten van mij te becommentariëren. Eigenlijk voor iedereen. We moeten vaststellen dat we allemaal niet zo heel verschillend denken. Daarom vind ik het zo verwonderlijk. Het lijkt alsof iedereen die vanavond het woord heeft gevoerd, argumenten verzameld heeft en dan bij de conclusie tot mijn verbazing opeens de andere kant opgaat. Maar goed, zo gaat dat in een besluitvormend proces.

Kort over de werkgelegenheid: natuurlijk naar mate je dichter bij je werk bent, neemt de mobiliteitsbehoefte af. Natuurlijk, niet alleen mijn fractie, maar ook andere partijen denken daar zo over. Ik heb iets anders bedoeld. U kent de grafieken die we een paar weken geleden gezien hebben ook. Daarbij was het opvallend dat veel mensen die in Ridderkerk wonen, ook in Ridderkerk werken. Buitengewoon weinig mensen van buiten Ridderkerk komen in Ridderkerk werken. Daarbij bedoel ik in vergelijking met Spijkenisse, Rotterdam, Capelle aan den IJssel en noem ze maar op. We springen er echt heel significant uit. In die zin heb ik geprobeerd aan te geven dat het argument dat u gebruikt in uw amendement, werkgelegenheid, voor Ridderkerk geen enkel argument oplevert.

Ik heb van verschillende collega's de nodige argumenten gehoord. Een paar zaken zijn mij opgevallen. Daar wil ik toch iets over zeggen. Wat het CDA betreft weet mijnheer Meij dat ik zijn amendement op een bepaald moment een interessante denkrichting vond. Ik heb er zelfs nog op gereageerd. In die zin zijn er contacten over geweest. Uiteindelijk is het in de besluitvorming wat anders uitgekapt. We zijn het voor een zeer groot gedeelte met elkaar eens.

De SGP heeft mij het meest verbaasd. Als er nu één fractie is waar je van op aan kunt, een man een man, een paard een paard, dan is dat de SGP. Soms wel eens irritant. Daar reageer ik soms op. Maar tegelijkertijd waardeer ik dat zozeer in de SGP dat wij een uitstekende verstandhouding met elkaar hebben. Een goede werkrelatie en een goede persoonlijke verstandhouding. Ik hecht eraan dat hier te zeggen. Waar ik mij over verbaas is dat iedereen weet waar de SGP stond. Ik citeer het niet voor niets uit het programma. Het is verbazingwekkend dat de woordvoerder van de SGP zegt dat we dit nu net niet doen. Het werd de uitholling van binnenuit genoemd. En dat betekent dat er nu eenmaal 28 tuinders zijn die zich willen laten uitkopen. Dat begrijp ik ook wel. En dan is dat opeens een reden om er een algemeen belang van te maken. Dat heeft mij zeer verbaasd. Ik zou daar straks wel iets meer van de SGP over willen horen.

De ChristenUnie spreekt over de aanleg van de A4. Ik denk daar genuanceerd over. Het lost uw problemen niet op. De noord-zuidbelastingen zullen niet veel meer groeien. Wel de west-oost-verbinding. Als er dan bovendien nog een Tweede Maasvlakte komt, met een grote

mobilitieitsbehoefte en de mogelijkheid dat het verder doorgroeit in dat gebied, dan betekent dat dat er via de A15 heel veel extra verkeer langs onze gemeente zal komen. Dus de A4 lost uw problemen niet op.

5 **De heer Japenga bij interruptie:** Voorzitter, mag ik hierop reageren? Onze fractie heeft diverse punten genoemd die aan de orde zijn. In het amendement staan ook diverse punten. De A4 is er één van. Dat is niet de oplossing, maar het is een stelsel van maatregelen die je treft om het beter te krijgen.

10 **De heer Van Houcke:** Dat is juist. Als ik dit zo zeg, lijkt het alsof u dit punt geïsoleerd hebt genoemd. Desalniettemin heb ik in mijn aantekeningen staan wat u hebt gezegd. U hebt gezegd over de aanleg van de A4 Zuid dat het verkeer dan niet meer door Ridderkerk hoeft. Dat heb ik wat willen nuanceren en aanvullen.

15 **De heer Japenga:** Niet door Ridderkerk, maar langs Ridderkerk. Wij willen alles bewerkstelligen om minder verkeer langs Ridderkerk te krijgen, daar wil ik alles voor doen.

**De heer Van Houcke:** Maar, als de gemeente aan beide kanten van de weg ligt, ben ik zo vrij om te vinden dat het verkeer erdoorheen rijdt.

20 **De heer Japenga:** Die situatie kunnen wij niet veranderen. Zo is het.

**De heer Van Houcke:** De heer Boertje geeft de opvattingen van minister Cramer aan. Ik meen mij zelfs te herinneren dat zij vindt dat er in de toekomst eerst 60% van oude  
25 bedrijfsterreinen moet worden gerevitaliseerd, en pas daarna zou dan weer terrein in beeld kunnen komen. Ik ben blij dat u deze opmerking van de minister aanhaalt. Dit geeft tegelijk voor ons aan dat wij met verschillende strevingen in de landelijke en lokale politiek zitten. Hoe kun je nu toch een paarse ster op een glastuinbouwgebied zetten en dat de minister dan roept dat eerst de oude bedrijventerreinen aangepakt moeten worden. Hoe kan het nu zijn  
30 dat eigenlijk alles een beetje door elkaar loopt. Ik hoorde de wethouder ook zeggen dat er gestudeerd wordt op een spoorverbinding. Dat is voor mij niet helemaal nieuw. Dat heb ik eerder gehoord. Maar het geeft wel aan hoe groot de dynamiek is in onze omgeving. Het is maar helemaal de vraag of we dan zouden kunnen tegenhouden wat we willen tegenhouden met dit amendement. Daar heb ik mijn grote twijfels over. De dynamiek in dit gebied is zo  
35 groot, dat als je maar even mee beweegt men denkt: "Dat zit in de knip". En dan gaan we weer verder.

Wat ons zeer aansprak in de reactie van Leefbaar Ridderkerk was dat u de waarde van de  
40 cultuurhistorische linten aanhaalde. We hebben niet zo heel veel moois in onze omgeving. Wat we hebben, daar moeten we zuinig op zijn. Door onze gemeente loopt de eeuwenoude Rijksstraatweg, een weg met de grote historische betekenis. Ik ben heel blij dat u dat noemt, te meer omdat in de plannen die nu voorliggen geknabbeld wordt aan dat gebied. Want wat heb je aan de Rijksstraatweg, die ingeklemd ligt tussen hoge gebouwen waar bedrijvigheid en lawaai is?

De heer Dijkhuizen wil huizen in het groen bouwen. Dat vind ik op zich een goede gedachte,  
45 alleen denk ik dat het gebied bij de rijkswegen zich daar minder voor leent. Ik zou met u nog wel eens van gedachten willen wisselen over andere locaties.

Voorzitter, dat was mijn tweede reactie. Ik hoop dat de wethouder straks, in tweede termijn  
aangeeft dat hij nadrukkelijk bereid is toe te zeggen dat wat geprobeerd wordt via het  
50 amendement af te dichten, hij dat ook zo overneemt en dat hij zich daar keihard voor zal maken. Dat hij zal knokken voor de gemeente en zal binnenhalen wat binnen te halen valt. In het bijzonder op het gebied van milieu. Wij zijn op milieugebied een heel slechte gemeente. Het is droevig dat we toch doorgaan met het milieu verder te belasten en geen sanering plegen. Dank u wel.

**De heer Smit:** Dank u wel, voorzitter. Zoals door voorgaande sprekers al is gesteld, denk ik ook dat uiteindelijk de opvattingen van de raad in hoge mate overeenstemming in zich dragen. Namelijk dat we eigenlijk deze ontwikkeling in meer of mindere mate allemaal  
5 betreuren. We hechten allemaal aan een groene buffer om ons heen. In die zin verbaas ik mij een beetje over de grote verbazing van de heer Van Houcke. Want, ook hij constateerde dat we allemaal heel dicht bij elkaar liggen. De heer Boertje zei het heel treffend: hij noemde het dat de SGP knarsetandend mee gaat. Hij probeerde dat nog wat om te buigen, maar daar kom ik later nog op terug.

10 Nogmaals, de argumenten zijn door de fracties gewisseld. De opvattingen zijn in hoge mate dezelfde. De feiten, zoals ze nu voor ons liggen, zijn echter anders dan in 2005. Toen hadden we te maken met een conceptstreekplan. We hebben daar toen als raad op gereageerd en amendementen ingediend en gezegd dat wij die ontwikkelingen niet wilden, omdat wij de polder Nieuw-Reijerwaard voor glastuinbouw wilden behouden. Vervolgens is  
15 RR2020 ondanks de zienswijze, toch met een ster vastgesteld. Dat weten we allemaal. Dat is een gegeven en de ontwikkelingen en gesprekken zijn toch doorgegaan. Er is een toenemende druk geweest vanuit de rijksoverheid, die kunnen we niet negeren. En we kunnen ook niet negeren dat een aantal tuinders grond te koop aanbieden. Dat kunnen we allemaal verschillend taxeren, maar het is op dit moment wel een feit als zodanig. Dan komt het erop aan hoe je die feiten waardeert. Er zijn dan twee mogelijkheden. Ik ben daar heel  
20 transparant in. Dat maakt misschien ook naar de heer Van Houcke duidelijk hoe ons denkproces is verlopen. Je kunt twee kanten op. Je kunt zeggen het collegevoorstel over te nemen. Nieuw-Reijerwaard moet maar ontwikkeld worden tot bedrijventerrein. En daarmee loop je het risico dat het een kant uitgaat die je niet wil. Of, die verdergaat dan we zelf zouden willen. Dat is de reden waarom de SGP-fractie heeft gezegd dat we dat niet willen.  
25 Wij willen daar zeer strenge voorwaarden aan stellen. En in die zin hebben wij het amendement met de CDA-fractie, ChristenUnie en de PvdA ondersteund en mede opgesteld. Er zijn harde voorwaarden gesteld, waaraan voldaan moet worden. Ik heb ook in eerste termijn gezegd, dat wij het bestemmingsplan daar te zijner tijd aan zullen  
30 toetsen. Wat dat betreft is het ook een 'ja, mits'. Het zijn harde voorwaarden, geen glijdende hellende vlakken, geen vinger en hele hand en dat soort zaken. Het zijn strenge voorwaarden die we nu stellen en het college meegeven. Niet alleen meegeven; de heer Meij heeft het al gezegd: het is een amendement dat komt in plaats van het voorstel zoals het college dit heeft geformuleerd. Nogmaals, het is een waardering van feiten op dit  
35 moment. Als ik de heer Van Houcke hoor zeggen beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald, is mijn taxatie dat het een hele dwaling wordt wanneer we niets doen. Dan kiezen wij ervoor om met het amendement ten halve te keren.

**De heer Van Houcke bij interruptie:** Ik wil de heer Smit vragen wat hij zou doen als in de  
40 volgende fase het volgende deel van de polder in dezelfde situatie blijkt te zijn beland. Waarbij 28 tuinders al een aardig bod hebben gekregen, en weg willen. Gaat hij dan weer mee omdat er dan 28 tuinders zijn die weg willen?

**De heer Smit:** Voorzitter, die situatie doet zich niet voor en ik ben niet goed in speculeren.  
45 Dus wat in een als/dan-situatie zou moeten gebeuren, weet ik niet. In deze situatie hebben we te maken met dit samenspel van factoren. Of dit exacte samenspel van factoren zich in de toekomst nog eens zou kunnen herhalen, is in theorie misschien zo, maar of dit realistisch is om daarmee allerlei gedachte-experimenten te gaan uitvoeren, is niet aan de orde. Ik heb juist gezegd dat het samenspel van voortgaande gesprekken, toenemende druk en  
50 grondaanbod bij elkaar het hele feitencomplex is waar we vanavond over praten. Als daar één steen uitvalt, heb je weer een heel ander feitencomplex en een andere waardering. U hebt gemerkt hoe de SGP met de afweging worstelt. Het zou wellicht dan de andere kant op kunnen vallen, maar daar ga ik nu niet op speculeren.

5 **De heer Van Houcke:** Mijnheer Smit, wat zijn uw woorden waard op dit moment, als u nog geen drie jaar geleden in uw verkiezingsprogramma spijkerhard aangeeft dat de polder Nieuw-Reijerwaard voor tuinbouw bestemd moet worden? Gewoon, heel helder. U geeft op dit moment heel helder aan wat u wilt. U weigert mijn vraag te beantwoorden, omdat u niet met een als/dan-constructie meegaat. Maar we hebben ooit ook garanties aan de tuinders gegeven dat zij daar konden blijven zitten. En u hebt ooit garanties gegeven aan uw kiezers dat de tuinders daar konden blijven zitten. Dus wat zijn uw woorden op dit moment waard?

10 **De heer Smit:** Mijn woorden zijn dit waard wat ik ook in mijn bijdrage in eerste termijn heb gesteld. Wanneer de tuinders op dit moment zouden hebben gezegd dat ze gaan en staan voor dit gebied, dan zou de keuze voor de SGP-fractie niet zo moeilijk zijn geweest als nu. Het amendement voorziet er ook in, en daar hechten wij veel waarde aan, dat voor de  
15 tuinders die in dit gebied verder hun toekomst zien, gezorgd wordt. Dit is in het amendement meegenomen. Daarvoor moet in het middengebied plaatsgemaakt worden. Ook de tuinders die in het noordelijke gebied zitten, moeten mogelijkheden hebben om hun bedrijf voort te zetten. Ook dat is onderdeel van het amendement.

20 **De heer Van Houcke bij interruptie:** Ik begrijp dat de SGP met ons een spoorboekje maakt en dat de trein op de afgesproken tijd vertrekt, waarna de SGP de trein halverwege stilzet.

25 **De heer Meij bij interruptie:** Ik vind dat geen correcte weergave. Wat u over de SGP zegt geldt natuurlijk ook voor het CDA. Bepaalde dingen heb je niet in de hand. Dat heb ik ook duidelijk gemaakt. Natuurlijk kun je zeggen een man een man, een woord een woord, maar de uitleg van de heer Smit van het spreekwoord: 'beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald' heeft betrekking op dit amendement. Je probeert dat te keren waarvan wij absoluut niet willen dat het een bedrijventerrein wordt in de sfeer van Veren Ambacht. Daar zijn we mee bezig. Je kunt wel zeggen dat we dat helemaal niet willen, maar als je reëel bent en ziet wat er gebeurt, kun je op die manier het beste de regie in handen houden. Nogmaals,  
30 het college moet dat wel toezeggen. U moet dit niet zien als capituleren, maar juist als sturen op de toekomst.

35 **De heer Van Houcke bij interruptie:** Het is aardig dat de heer Meij de verdediging van de SGP-woordvoerder overneemt. Het enige dat ik heb willen doen is aantonen, dat wanneer u een verkiezingsprogramma hebt, u zich daaraan moet houden. In die zin was het toch een schot voor open doel, ook in politieke zin, om daar opmerkingen over te maken. Dat is het enige wat ik heb geprobeerd.

40 **De heer Van Abeelen bij interruptie:** Mijnheer Van Houcke, het is toch ook zo dat spoorboekjes wel eens vervangen worden? Voortschrijdend inzicht, andere rijtijden, je aanpassen aan de nieuwe situatie, dat is ook de SGP niet vreemd.

**De heer Van Houcke:** Niet als de reizigers in de trein zitten.

45 **De heer Van Abeelen:** Die kunnen via de speaker op de hoogte gehouden worden.

**De voorzitter:** Je weet maar nooit met de NS van tegenwoordig. Ik ga weer naar de heer Smit.

50 **De heer Smit:** Ik zou bijna nog kunnen zeggen, voorzitter, dat je moet meeveranderen als je op dezelfde plek wilt blijven staan. Maar dan wordt het zo moeilijk bewegen, want wat beweegt en wat staat stil, dus dat wordt een moeizame discussie. Waar ik wel de vinger bij wil leggen, is in ieder geval – en dat mis ik jammer genoeg in het

amendement van de VVD-fractie - juist vanwege de waarde die eraan gehecht wordt om de buffers rond Ridderkerk in stand te houden, bijvoorbeeld Bolnes-Zuid. Dat is in het amendement, zoals dat voor ons ligt, wel degelijk meegenomen. En ook dat vinden wij van belang om bij de overwegingen te trekken, want daarin ligt voor onze fractie een grote waarde. Als een bepaalde ontwikkeling dan kennelijk onontkoombaar is, die we met strenge randvoorwaarden inkaderen, dan zal het ook zo zijn dat er elders een vorm van compensatie is. Daarom hebben wij klip en klaar gesteld dat in Bolnes-Zuid die bedrijvigheid niet moet komen. Dus in die zin proberen wij toch het verkiezingsprogramma waar dat maar kan tot uitdrukking te brengen.

**De heer Boertje bij interruptie:** Mijnheer Smit, Bolnes-Zuid stond niet opgenomen, dus daar is geen sprake van. Ik ben wel met u eens dat het groen moet blijven, maar het is niet relevant voor deze discussie.

**De heer Smit:** Het lijkt mij uitermate relevant, omdat ook u en ik weten dat er in het kader van de structuurvisie ook gedachten zijn over doorlopend groen en wat dies meer zij. En als je dat wilt realiseren, zal het ook via Bolnes-Zuid moeten gaan lopen. Het is daarom des te meer relevant om dat ook hierin op te nemen.

**De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, een kleine interruptie over Bolnes-Zuid, want daar hebben wij toch wel moeite mee. Het staat in het amendement opgenomen, maar waar wij moeite mee hebben en dat begrijp ik niet, maar dat geldt waarschijnlijk voor alle partijen die het amendement ondertekend hebben, als we het hebben over Bolnes-Zuid, in welke zin verschilt dan Bolnes-Zuid van Nieuw-Reijerwaard? Als je tegen Nieuw Reijerwaard nee zegt, dan is dat toch dezelfde situatie als wanneer u nu in uw amendement tegen Bolnes-Zuid nee zou zeggen? Begrijpt u welke kant ik uit wil? U zegt we zijn met Nieuw Reijerwaard al een aardig eind gevorderd, nu moeten wij die stap maken om in Bolnes-Zuid verdere aanleg van bedrijventerrein te verhinderen, maar waarom doet u dat niet in dit stadium? Nu hebben we de handvatten in handen. We kunnen het bestemmingsplan bepalen ook bij Nieuw Reijerwaard.

**De heer Smit:** Het bestemmingsplan moeten we nog een keer ter tafel krijgen, dus dat doen we nu niet. De situatie in Bolnes-Zuid is gewoon een andere dan die van Nieuw-Reijerwaard. Ik heb net de drieslag gemaakt rondom Nieuw-Reijerwaard, en de ontwikkelingen die daar in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden. U kunt toch niet zeggen dat die ontwikkelingen zich in dezelfde mate voordoen in Bolnes-Zuid? We hebben het over totaal verschillende situaties. En dat is ook op die manier in de gedachtewisselingen rondom Bolnes-Zuid en in het kader van de structuurvisie aan de orde geweest. Het is van een totaal andere importantie. Die situaties zijn duidelijk niet vergelijkbaar. Daar waar nog mogelijkheden liggen, moet je die op dit moment dan ook pakken. En daarin voorziet dit amendement. Dat laat u overigens liggen. Dank u wel voorzitter.

**De heer Van Abeelen:** De PvdA wil denken in kansen, niet in bedreigingen. Als je goed naar het amendement kijkt, geeft het juist dit college mogelijkheden om gebieden te ontwikkelen zoals wij dat willen. Met een bufferzone, met groen, met aaneensluitend groen, en sterker nog: ik denk dat het bedrijvenpark innovatief kan zijn. Het is de uitdaging van het college om er iets van te maken wat grote landelijke bekendheid krijgt. Zie niet alles als een bedreiging, zie dit ook als een kans. De grenzen houden niet op bij Ridderkerk.

**De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, sorry dat ik de heer Van Abeelen interrumppeer, maar ik krijg hier nu echt het gevoel alsof er een ideaalbeeld van een situatie gecreëerd wordt, die voor mij alleen maar een kwestie is van minder slecht worden. De heer Van Abeelen creëert hier nu een beeld alsof we een kans krijgen die we met beide handen

moeten aangrijpen. Volgens mij is het een kwestie om het zo min mogelijk slecht te maken, terwijl u hier een beeld creëert alsof er kansen liggen.

5 **De heer Van Abeelen:** Wat ik bedoel is het volgende. We zitten in de gegeven situatie, dat is aangegeven door meerderen hier in de zaal. U kunt mopperen, aangeven dat u het anders wilt, u kunt spijt hebben, u kunt vijftig jaar terug op de fiets willen, dat verandert de zaak niet. Ik bedoel met mijn opmerking van grijp die kans, dat ik een mogelijkheid voor de toekomst zoek. Dat betekent niet dat er niets aan de hand is, maar ik ga uit van de huidige situatie en  
10 kijk waar we als raad van Ridderkerk nog heel veel dingen voor Ridderkerk uit het vuur kunnen halen. Dank u wel.

**De heer Neuschwander:** Nog een korte opmerking voorzitter, die gaat puur over de toon. Als we de avond, zoals de heer Meij begon, beginnen met opmerkingen als met de rug tegen de muur en de SGP die zegt eens maar nooit meer, de externe druk is groot, dan voel ik die  
15 spagaat waar vele partijen inzitten. Als ik de heer Van Abeelen dan hoor praten over kansen opnemen, dan gaat ons dat te ver. Dit is geen kans, je moet gewoon zien dat je het voor de toekomst zo goed mogelijk maakt, maar het is geen kans. Het is meer een bedreiging.

**De heer Van Abeelen:** Dat legt u echt verkeerd uit. Het gaat niet om een bedreiging. Het  
20 gaat uit van een reële situatie, zoals die nu is. Welke middelen heb je als raad, als gemeente, om er iets moois van te maken? Dat moet je niet uitleggen als dat het daarvoor niet mooi was, maar gegeven de huidige situatie kijken wij naar dat wat wij in het werk kunnen stellen om zoveel mogelijk elementen die we belangrijk vinden veilig te kunnen  
25 stellen. Ik denk aan veilig en goed wonen, duurzaam wonen, tijd voor ontspanning, ontspanning dichtbij, niet tien kilometer verder. Al die elementen kunnen we nog steeds kwijt in de structuurvisie. Ik ga daarbij niet uit van dat wat met grote pennenstreken op papier staat. Daar zijn wij nog altijd voor om dat in te vullen. Actief. We moeten dit laatste zeker tussen de oren hebben. En we moeten controleren dat dat wat  
30 wij hier afspreken ook gebeurt.

**De heer Van Houcke bij interruptie:** Precies, mijnheer Van Abeelen. We hebben afgesproken dat het gebied voor glastuinbouw bestemd zou zijn. En dat controleren wij.

**De heer Van Abeelen:** Maar het spoorboekje was veranderd. Dank u wel.

35 **De heer Japenga:** Ik verbaas mij over de luchthartigheid waarmee de heer Van Houcke stelt dat de tuinders zomaar grond verkopen. Volgens mij is dat niet zo. Ze staan niet in de rij om te verkopen omdat het zo leuk is. Ik vind dat de heer Van Houcke de tuinders daarmee tekort doet.

40 **De heer Van Houcke bij interruptie:** Mijnheer Japenga mag natuurlijk zijn mening hierover ventileren, maar ik ben heel duidelijk geweest in mijn eerste termijn. Ik heb aangegeven dat ik begrip heb voor de tuinders, die een vorstelrijk aanbod hebben gekregen. Laat daar geen twijfel over bestaan. Ik heb daar heel veel begrip voor. Sterker nog: als ik tuinder was in dat  
45 gebied, denk ik ook dat ik zo'n aanbod niet zou laten lopen.

**De heer Japenga:** Voorzitter, voor ons was in het bijzonder dat punt dat zoveel tuinders het op die plek niet meer zagen zitten en aangaven dat het zo niet verder kan, het omslagpunt. Niet de druk van buitenaf. Tegen druk van buiten af is de ChristenUnie altijd goed bestand.  
50 Maar met name het aspect dat zich nu een kans voordoet om te veranderen, heeft ons over de streep getrokken. En dat er wat druk vanuit Den Haag ligt, dat beschouw ik meer als een aansporing om nu te beslissen en duidelijkheid te verschaffen aan alle partijen die in dit gebied zitten. Die

duidelijkheid is ontzettend nodig. Dat aspect wil ik vooral benadrukken.

Ik denk dat het amendement heel veel zaken onder andere op het gebied van leefbaarheid regelt. Wij zitten daar bovenop. Niet voor niets is onze stelling: Ridderkerk moet er beter van worden.

5 We hebben vanavond een mooie poster gekregen waarop dat ook met zoveel woorden staat. Wij zien dus die grote man met het zwaard en wij zien juist dat we daar met elkaar als raad achter staan, om ervoor te zorgen dat het gebied goed wordt ingevuld. Daar maken wij ons iedere dag wat mij betreft hard voor. Wij zullen het college daarin ook volgen.

10 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, ik had dit in mijn bijdrage staan om aan de heer Japenga te vragen, maar hij begint er nu zelf over. U spreekt over Ridderkerk moet beter worden. Ik wil de heer Japenga herinneren aan zijn deltaplan voor de luchtkwaliteit. Hoe gaat u de luchtkwaliteit verbeteren, hoe gaat u Ridderkerk beter maken? Hoe gaat u van de slechte situatie naar een minder slechte situatie? U gaat naar een situatie waarin u  
15 Ridderkerk beter wilt maken en dat doet u waarschijnlijk samen met een motie over de luchtkwaliteit.

**De heer Japenga:** We hebben er niets aan om hier spookbeelden te schetsen. Wij geloven in de kansen. Wij hebben ons zeer ingezet voor de luchtkwaliteit en dat zullen wij in de  
20 komende tijd ook blijven doen. Ook voor het milieu. Vorig jaar hebben wij daar samen met D66/GL moties over ingediend. Daar maken wij ons hard voor en dat is een heel belangrijk aandachtspunt in de komende tijd. De luchtkwaliteit, geluidsoverlast, zorgen dat verkeerswegen zo goed mogelijk worden afgewikkeld en al die dingen meer. Daar maken wij ons hard voor en dit amendement voorziet daarop.

25 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, als u 75 ha bedrijventerrein gaat invullen, dan staan daar als wij praten over AGF-gelieerde bedrijven, dagelijks honderden vrachtauto's te draaien. En dan spreekt u over luchtkwaliteit. Dat vind ik erg naïef.

30 **De heer Japenga:** Voorzitter, wij zien daar een andere invulling voor. Waar staan nu honderden vrachtwagens te draaien?

**De heer Neuschwander:** Die staan nu op Veren Ambacht, mijnheer Japenga. Dat weet hij waarschijnlijk nog uit de tijd dat heer Beckers de nodige brieven aan ons richtte. We hebben  
35 allemaal meegemaakt hoe problematisch dat was.

**De heer Japenga:** En van alles wat verslechtert, hebben wij gezegd als er op de ene plek meer vervoersbewegingen komen, je moet zorgen dat ze op een andere plek afnemen. Je zult per situatie moeten nagaan welke oplossing daar tegenover te stellen is.  
40 Ik denk dat we met het amendement daar flink bovenop zitten. We zeggen ook niet tegen het college: "ga uw gang." We ontwikkelen een zo goed mogelijk scenario voor Rijsoord. Daar zitten we bovenop. Ridderkerk moet er beter van worden. Dat is voor ons geen loze kreet. Wij willen dit nadrukkelijk invullen. Voor ons geldt ook dat wij ons aan ons woord houden. U mag ons daar ook aan houden.

45 Dan wil ik nog iets aan de wethouder vragen over de bouwhoogte. Het betreft een heel praktisch punt. We hebben gesproken over het karakter van het gebied. Dat willen we graag zo veel mogelijk in stand houden. Dat kan natuurlijk niet wanneer er grote massieve dozen worden gebouwd van 20 m hoog. Mijn vraag, meer technisch van aard, is of we daar nu iets  
50 over af gaan spreken of doen we dat half juli volgend jaar als het bestemmingsplan voorligt? Dat wil ik graag concreet horen.

Ook over de milieumaatregelen, ik heb net iets gezegd over het overkluizen van de Rijksweg en 80 kilometerzones en maatregelen voor verbetering van de luchtkwaliteit. Gaan we



daarover nu iets afspreken of half juli 2009 als het bestemmingsplan aan de orde komt? Wethouder De Koning gaf aan dat hij hier al lange tijd voor pleit. Wat kunnen wij nog doen om ervoor te zorgen dat er meer resultaat wordt bereikt?

5 Ik wil afsluiten met de opmerking dat het heel belangrijk is dat er vanavond duidelijkheid komt, voor alle betrokkenen. Dank u wel.

**Mevrouw Nooijen:** Voorzitter, mijnheer Smit verwoordde aan het begin van zijn betoog zo mooi dat we eigenlijk allemaal dezelfde argumenten en opvattingen delen. Alleen voor de ene fractie prevaleert de economische kant van de zaak en anderen kiezen meer voor de leefbaarheid en de milieuaspecten. Met alle respect, voorzitter, voor de voorstanders: zij hebben mij niet met hun argumenten kunnen overtuigen. Ik zie te veel tegenstrijdige belangen en ik zie daar geen mogelijkheid al die belangen te verenigen in het nieuw in te richten gebied, zodat elke Ridderkerker daar beter van wordt. Wij blijven bij ons standpunt en zullen tegenstemmen. Dank u wel.

10  
15  
**De heer Dijkhuizen:** Voorzitter, ik hoor de hele tijd iets over fietsen. Waar wilt u nu het liefste fietsen? In een mooie groene omgeving, zoals de polder nu is? Of tussen grote gebouwen, met ronkende vrachtwagens en draaien koelmotoren die linksom en rechtsom voorbij scheuren en langs voorbij scheurende heftrucks? Dit is het beeld dat u elke dag bij The Greenery kunt zien. Ik denk dat de meeste mensen voor het groene karakter zullen kiezen. Zij willen geen brommende koelmotoren horen. Wij blijven bij ons standpunt. Wij zullen tegen het voorstel en de amendementen stemmen. Dank u wel.

20  
25  
**De heer Neuschwander:** Voorzitter, wethouder Den Boef gaf het al aan, maar ook voor ons is dit een heel emotionele avond. De heer Meij begon met woorden als 'met de rug tegen de muur'. Wij voelen exact wat hij bedoelt. Wij voelen ook die spagaat, waarin vele partijen en ook wijzelf zitten. De SGP sprak over 'eens maar nooit meer' en over de externe druk die groot is. Dat maakt de gevoelens die bij dit hele moeilijke vraagstuk horen wel heel duidelijk. Los van het feit of hij het met die partijen eens is. Wij kunnen de amendementen niet steunen, maar wij begrijpen wel de moeilijke situatie waarin we op dit moment verkeren. We begrijpen ook dat keuzes maken moeilijk is.

30  
35  
Ik betreur het standpunt van de heer Van Abeelen en vind dat zeer naïef, maar het gaat over oppakken van kansen. En als ik de heer Japenga hoor praten over een groene long en het beter worden van Ridderkerk, dan krijg ik toch een heel ander beeld van de case die hij voorlegt dan de realiteit.

**De heer Japenga bij interruptie:** Ik ben benieuwd of de heer Neuschwander aanneemt wat wij zeggen, dat wij er alles aan doen om de negatieve gevolgen juist terug te dringen. Gelooft u daar niet in of wilt u dat niet aannemen?

40  
45  
50  
**De heer Neuschwander:** Ik wil dat graag van u aannemen, mijnheer Japenga, maar u kunt mij niet overtuigen. Absoluut niet! U kunt mij er niet van overtuigen als u bij dit plan kiest voor bedrijvigheid, dat u de luchtkwaliteit gaat verbeteren. U zegt dat u het minder slecht gaat maken, maar dat moet ik ook nog maar zien. Het wordt bijzonder moeilijk om dat aan te tonen. Er wordt naar buiten geen beeld gecreëerd dat die situatie verbetert. Daarom zei ik, toen ik mijn betoog begon, dat ik mij kan inleven in de situatie waarin het CDA en de SGP standpunten naar voren brengen. Maar ik vind het erg naïef om een beeld te creëren dat dit een kans voor u is, waarin u mogelijkheden aangrijpt om de situatie te verbeteren. Daarom hebben wij er nadrukkelijk voor gekozen de deur niet op een kier te zetten en een signaal af te geven om niet te kiezen voor bedrijvigheid en de bestemming glastuinbouw te behouden.

**De heer Japenga:** De situatie doet zich voor om daarover besluiten te nemen. Ik heb in mijn

bijdrage aangegeven dat ondernemers die hun bedrijven verkopen, daarmee een duidelijk signaal afgeven dat het anders moet. Ik heb van u niet gehoord hoe het anders moet. U wilt de situatie bestendigen. Daar geloof ik niet in. Ik denk dat we nu de keuze moeten maken. Die is ingrijpend; dat beseffen wij.

5

**De heer Neuschwander:** Mijnheer Japenga, ik begrijp wat u bedoelt. Wij moeten inderdaad keuzes maken. Maar de tuinders en ondernemers in dit gebied maken deze keuze ook, puur op strategische en economische gronden. Niet op basis van emotionele gronden. Dat betekent dat wanneer zij nu de gelegenheid krijgen om hun bedrijf te beëindigen of elders voort te zetten en daarvoor geld uitgekeerd krijgen dat wellicht drie keer zo veel is dan wanneer zij de grond verkopen als agrarische grond, dan grijpen zij deze gelegenheid aan. Ik ben zelf ook ondernemer en kan mij dat goed voorstellen. Maar wij zijn er als gemeenteraad ook nog om op een bepaald moment te zeggen dat we kiezen voor het standpunt van vasthouden aan de bestemming zoals die nu is. Maak het voor die ondernemers duidelijk. Geeft duidelijk aan wat je wilt. Dan zullen zij zelf kiezen om te investeren in de toekomst of niet. Dat is ook een keuze.

10

15

**De heer Van Abeelen bij interruptie:** Ik kom nog even terug op uw opmerking over naïef zijn: ik denk dat dat niet van toepassing is, omdat we toegaan naar een situatie die nu bestaat en op basis daarvan eisen stelt aan het college waaraan voldaan moet worden om de uitwerking van het gebied daadwerkelijk gestalte te geven. Als je goed naar het amendement kijkt, ziet u dat daarin eisen staan. Daaraan moet eerst voldaan worden en dan pas wordt de volgende stap gezet. Dat is niet naïef.

20

**De heer Neuschwander:** Voorzitter, de heer Van Abeelen spreekt over een bestaande situatie, maar die situatie bestaat niet, die bestaat pas wanneer de voorzitter de hamer laat vallen. U maakt nu bewust de keuze. En wij kiezen ervoor om niet voor die situatie te kiezen.

25

**De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, ik wil een vraag stellen aan de heer Neuschwander. Hoe ziet hij nu het vervolg? Even meedenkend in zijn denklijn. De context is al verschillende keren geschetst. Het moet blijven zoals het is. Maar wij kennen ook de andere feiten die eerder geschetst zijn: RR2020, sterren, de grond die te koop is aangeboden. Als ik in die denklijn probeer mee te denken, kan hij mij daarmee dan verder helpen? Hoe moet ik mij de toekomst van dit gebied voorstellen? Hoe ontwikkelt zich dit verder?

30

35

**De heer Neuschwander:** Bedoelt u dan wanneer dit amendement vanavond wordt aangenomen en we verdergaan voor bedrijventerrein, of in de ideale situatie van Leefbaar Ridderkerk, waarin glastuinbouw blijft zoals het is?

40

**De heer Smit:** In de situatie vanuit uw denken dat het gebied moet blijven zoals het is. Wij kunnen dat vanavond besluiten. Maar dat besluit neemt geen sterren weg, dat besluit neemt ook niet weg dat de grond te koop is aangeboden. Hoe gaat dat dan in uw beleving verder zijn voortgang krijgen in dit gebied? Ik kan mij moeilijk een beeld daarbij voorstellen.

45

**De heer Neuschwander:** Dat is ook een moeilijk beeld, mijnheer Smit. Zoals ik u al vertelde ben ikzelf ook ondernemer en ik zou me zo voor kunnen stellen dat bij de situatie zoals die is – we praten over ondernemers die hun grond ter beschikking stellen, waarbij de gewone marktwerking zijn beloop neemt – er grond wordt aangeboden waarbij ondernemers uit wellicht Barendrecht of omgeving, zich daar zullen gaan vestigen.

50

Niet zo grootschalig als in de plannen van Freshworld, of in de eerder gepresenteerde plannen. Niet in de vorm van verregaande schaalvergroting, maar in kleinere vorm.

**De heer Smit bij interruptie:** Waarin ondernemers geïnteresseerd zullen zijn om zich hier te

5 vestigen zolang de ster in RR2020 staat en dit gebied onder druk staat? We kunnen daar niet omheen, het gebied staat wel onder druk. Hoeveel ondernemers zullen er dan zijn voor Nieuw-Reijerwaard? En aan de andere kant, een aantal ondernemers dat vanwege legitieme redenen, begrijpelijk, hun grond heeft aangeboden. Dat is een combinatie. En als ik die probeer te combineren met uw denken dat het gebied moet blijven zoals het is, dan zie ik de volgende stap nog niet zozeer.

10 **De heer Neuschwander:** Ik denk dat we daarin niet zoveel verschillen. Het is natuurlijk een feit. Er hangt al jaren boven de markt dat er wellicht veranderingen zullen plaatsvinden. En dan spreek ik over het bedrijventerrein. Een ondernemer speelt daarop in, maar of wij dat als gemeenteraad wenselijk vinden, dat is de vraag. Dat is het hele punt. Nog één punt, voorzitter. Dat gaat over Bolnes-Zuid en dat zijn we tegengekomen in het amendement. Ook wij hebben daar uiteraard onze visie op, en die willen wij meenemen in de bepaling van het structuurplan en niet in het amendement. Het mag duidelijk zijn dat wij geen  
15 van de amendementen steunen. En ik wil u vragen, wanneer u over gaat tot stemming, een hoofdelijke stemming te houden.

20 **De voorzitter:** Dank u wel, nog anderen in tweede termijn? Dat is niet het geval, dan is het woord aan de wethouder.

25 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, de dilemma's die we schetsten in de laatste discussie, herken ik maar al te goed. Juist die vragen hebben wij ons als college en ik mijzelf in het bijzonder heel vaak gesteld. En iedere keer kom je dan weer op het punt van hoe nu verder. En ik heb vanavond in mijn bijdrage dan ook aangegeven dat het belangrijk is voor alle partijen, echt voor alle partijen, dat er vanavond duidelijkheid komt. Het is belangrijk dat we nu een beslissing nemen en dat ze aan de slag kunnen. De amendementen wijzen daar ook op. Ik heb ze ook uitgedaagd om het college mee te geven om dit samen met u tot een goed einde te brengen. Natuurlijk heeft de heer Neuschwander een punt. We moeten dit tot een zo goed mogelijk einde brengen. Ik besef ook wel dat er best bezwaren kleven aan een verdere  
30 ontwikkeling. Aan de andere kant zullen we toch de uitdaging moeten aangaan. Ik heb gevraagd: hoe kunnen wij het zo goed mogelijk oplossen? Ik heb een heel rijtje gekregen. Het zal niet meevallen, maar we gaan ervoor. De heer Meij heeft het college uitgedaagd en gevraagd of wij ervoor gaan. Ja, daar gaan wij voor. Samen met u zullen wij kijken of wij dit tot een goed einde kunnen brengen en dat zal een verrekte grote uitdaging zijn. Ik vraag een  
35 kritische houding en een kritische blik daarbij en uw medewerking en noem het maar op, alles zal daarbij van pas komen.

40 Voorzitter, ik denk dat we vanavond bij een punt gekomen zijn waarbij we kunnen zeggen dat het bijzonder lastig was, maar we hebben met elkaar meer dan ons best gedaan. Ik richt in het bijzonder de complimenten aan de fracties die heel constructief een amendement in elkaar hebben 'geschroefd', waarmee we inderdaad verder kunnen. Dat is beslist niet meegevallen. Want ik heb begrepen, ik heb ze niet allemaal gezien, dat er heel veel mailtjes en telefoontjes aan voorafgegaan zijn. Ik wil de fracties daarvoor bedanken. En dat geldt voor alle fracties, want iedereen heeft hiermee geworsteld. Ook al kan ik met het  
45 amendement van de VVD niet uit de voeten, ook deze fractie heeft zijn best gedaan. Het geldt ook voor de anderen, iedereen heeft zijn punt gemaakt. We hebben allemaal onze zorg uitgesproken en de ene fractie komt tot deze visie en de andere fractie komt tot de die visie. We nemen vanavond een besluit en we gaan aan de slag. Dat is het beste wat we kunnen doen.

50 De bouwhoogte is een goed om heel gemotiveerd over na te denken bij het bestemmingsplan. Ik denk dat daar nog heel veel uitleg over nodig zal zijn. Dit kan niet vanavond zomaar even besloten worden.

Voorzitter, ik denk dat ik alle punten gehad heb en dat we alle zorgpunten genoemd hebben. Ik denk dat we maar aan de slag moeten gaan.

**De voorzitter:** Dank u wel, wethouder. Wethouder De Koning.

5

**Wethouder De Koning:** Voorzitter, de heer Japenga ging in op mijn hartenkreet om te helpen. Mijnheer Japenga, ik geef een algemeen antwoord naar de hele raad: gebruik elk contact dat u hebt, benut dat waar dan ook, en als u creatieve ideeën voor mij hebt, dan houd ik mij van harte aanbevolen. Dan spreek ik over elke maatregel en discussie die wij kunnen benutten om de situatie in en om Ridderkerk en voornamelijk om Ridderkerk te verbeteren. Alleen met elkaar komen we verder.

10

**De voorzitter:** Dank u wel. We gaan over tot besluitvorming. Er liggen twee amendementen voor op het voorstel van het college.

15

Amendement 59 door SGP, CDA en mede ondertekend door de ChristenUnie en de PvdA. Amendement 60 ingediend door de VVD.

Ik heb u aan het begin van de beraadslaging voorgesteld om bij de behandeling te kiezen voor de volgorde zoals ze genummerd zijn.

20

Ik wil even toetsen of dit de volgorde is die we hanteren? U stemt daarmee in. We gaan eerst over de amendementen stemmen en afhankelijk van uw besluitvorming besluiten we dan hoe we omgaan met het voorstel van het college.

Ik stel amendement 59 aan de orde: dit is ingediend door CDA, SGP, ChristenUnie en de PvdA. Door Leefbaar Ridderkerk is hoofdelijke stemming verlangd.

25

We gaan over tot stemming en de griffier noemt de namen.

**Mevrouw Van Vliet:** Voorzitter, mag ik een stemverklaring afleggen? Dit is mijn laatste politieke bijdrage in mijn raadsperiode.

30

Wethouder Den Boef sprak in zijn eerste termijn over mogelijkheden en kansen. Ik hoorde hierover ook de andere fracties in tweede termijn. Ik zie mogelijkheden en kansen om in de nieuwe Wet ruimtelijke ordening een vuist te maken naar hogere overheden. Ik zie mogelijkheden en kansen om inwoners tegemoet te komen op het gebied van leefbaarheid en luchtkwaliteit. Ik zie mogelijkheden en kansen om de inwoners in de glastuinbouw die hier willen blijven of zich willen vestigen, die kansen en mogelijkheden te bieden. Dat vind ik ook wel zo rechtvaardig, want zij willen en durven te investeren in hun bedrijf, in hun werknemers en in Ridderkerk. Lokaal Sociaal sprak over de afweging bij veel fracties tussen economische kansen en leefbaarheid. Door conform het eerdere bestemmingsplan, namelijk glastuinbouw, te stemmen, kies je en voor economische kansen vanwege nieuwe en zittende glastuinbouw en meer leefbaarheid voor onze inwoners. Dan kunnen zij ook verder gaan.

35

40

Daarom stem ik tegen het voorliggende amendement en ook tegen het voorstel van het college.

**De voorzitter:** dank u zeer, mevrouw Van Vliet. We gaan over tot hoofdelijke stemming.

45

**De griffier:**

De heer Pors: voor

Mevrouw Ripmeester: voor

De heer Roodenburg: voor

De heer Smit: voor

50

De heer Van der Spoel: tegen

Mevrouw Van Vliet: tegen

De heer Vroegindeweyj: tegen

De heer Van Abeelen: voor

De heer Alderliesten: voor  
De heer Van Andel: voor  
De heer Boertje: tegen  
De heer Dijkhuizen: tegen  
5 Mevrouw Duman: voor  
Mevrouw Van Gink: voor  
De heer Hitzert: voor  
De heer Van Houcke: tegen  
Mevrouw Van Houwelingen: voor  
10 De heer Japenga: voor  
De heer Koppes: tegen  
De heer Lagendijk: voor  
De heer Van der Linden: voor  
De heer Los: tegen  
15 De heer Louter: voor  
De heer Meij: voor  
De heer Neuschwander: tegen  
Mevrouw Nooijen: tegen  
De heer Onderdelinden: voor  
20 De heer Den Ouden: voor  
De heer Van Pelt: voor

**De voorzitter:** Amendement 59 is aangenomen met 19 stemmen voor en 10 stemmen tegen. Daarmee is ook meteen een uitspraak gedaan over amendement 60 en over het voorstel van het college.  
25

**De heer van de Spoel:** Ik dacht dat de heer Neuschwander voor beide amendementen om hoofdelijke stemming had gevraagd.

30 **De voorzitter:** U wenst ook hoofdelijke stemming over amendement 60? Amendement 60, ingediend door de VVD. Het woord is aan de griffier.

**De griffier:**

35 De heer Lagendijk: tegen  
De heer Van der Linden: tegen  
De heer Los: tegen  
De heer Louter: tegen  
De heer Meij: tegen  
De heer Neuschwander: tegen  
40 Mevrouw Nooijen: tegen  
De heer Onderdelinden: tegen  
De heer Den Ouden: tegen  
De heer Van Pelt: tegen  
De heer Pors: tegen  
45 Mevrouw Ripmeester: tegen  
De heer Roodenburg: tegen  
De heer Smit: tegen  
De heer Van der Spoel: voor  
Mevrouw Van Vliet: tegen  
50 De heer Vroegindeweyj: tegen  
De heer Van Abeelen: tegen  
De heer Alderliesten: tegen  
De heer Van Andel: tegen

De heer Boertje: voor  
De heer Dijkhuizen: tegen  
Mevrouw Duman: tegen  
Mevrouw Van Gink: tegen  
5 De heer Hitzert: tegen  
De heer Van Houcke: tegen  
Mevrouw Van Houwelingen: tegen  
De heer Japenga: tegen  
De heer Koppes: tegen

10 **De voorzitter:** Amendement 60 is met 2 stemmen voor en 27 tegen verworpen. Ik neem aan dat u geen hoofdelijke stemming meer wilt over het voorstel van het college. Het amendement nummer 59, dat door vier fracties is ingediend, komt in plaats van het voorstel van het college, maar dan wel nog aangevuld met punt 5 uit het voorstel over de kosten, opbrengsten en dekking.  
15

Aldus besloten. Ik laat de hamer daarop vallen.

20 Ik stel u voor het voorstel van de heer Den Ouden over te nemen, mits wij agendapunt 8 en agendapunt 12 nu kunnen behandelen. Dit heeft u ter vaststelling naar de raad gestuurd.

#### **8. Voorstel om het bestemmingsplan Ridderkerk-Rivieroevers vast te stellen (voorstel nr. 182)**

25 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, ik wil een stemverklaring afleggen. D66/GroenLinks zal zich niet tegen dit bestemmingsplan verzetten, maar doet dat met de uitdrukkelijke kanttekening dat wij tegen de bouw van woontorens zijn van meer dan 70 m. Naar ons oordeel rammelt de onderbouwing van dit voorstel en is op onderdelen apert  
30 onjuist, want het ruimtebeslag en de visuele aantasting van het landschap zijn veel groter. Het college van de aan de overkant gelegen gemeente Nieuw-Lekkerland wordt naar onze mening in dezen dan ook weinig serieus tegemoet getreden. Daarbij is het ons inziens ook niet passend in de visie die zich inmiddels aftekent in het proces van de ontwikkeling van de Structuurvisie.  
35

**De voorzitter:** Dank u wel. Voor het overige gaat u akkoord? Dat is het geval. Dank u wel.

#### **9. Voorstel om het Beleidskader Duurzaam beheer 2008 – 2011 vast te stellen (raadsvoorstel nr.177)**

40 Dit agendapunt wordt verschoven naar de volgende vergadering.

#### **10. Voorstel om de inzet van 8 extra Snelheids Informatie Displays als wens in de begroting 2010 – 2013 op te nemen naar aanleiding van de evaluatie Maatregelen duurzaam veilig verkeer (raadsvoorstel nr. 181)**

45 Dit agendapunt wordt verschoven naar de volgende vergadering.  
50

**11. Voorstel om kennis te nemen van het evaluatierapport Spelregels participatie 2006 en de bijgestelde Spelregels participatie 2008 vast te stellen (raadsvoorstel nr. 179)**

5 Dit agendapunt wordt verschoven naar de volgende vergadering.

**12. Voortel om de verordening Maatschappelijke participatie Ridderkerk 2008 vast te stellen (raadsvoorstel nr. 187)**

10

**De voorzitter:** Ik neem aan dat niemand hier het woord over wenst te voeren? Dat is het geval. Dank u wel.

15 **Afscheid van mevrouw Van Vliet (VVD)**

**De voorzitter:** Dames en heren, bij het vaststellen van de agenda vanavond heb ik meegedeeld dat ik gisteravond een brief kreeg van mevrouw Van Vliet van de VVD-fractie. Daarin gaf zij mij als voorzitter van de raad aan dat zij met ingang van 10 oktober haar lidmaatschap van de gemeenteraad van Ridderkerk ter beschikking stelt en daarmee ook haar zetel.

20 De laatste raadsvergadering van mevrouw Van Vliet zou de raadsvergadering van vanavond zijn. Mevrouw Van Vliet heeft besloten om persoonlijke redenen haar werkzaamheden voor de raad niet langer voort te zetten. Zo'n besluit kunnen we niet anders dan respecteren.

25 Ik kan mij voorstellen dat het lastig is om een dergelijk besluit te nemen. U schrijft in uw brief ook dat u zich in de afgelopen 2,5 jaar altijd met plezier hebt ingezet voor zowel uw partij als de inwoners van Ridderkerk. U kijkt terug op de periode als een leuke en leerzame tijd. Ik denk ook dat u dat wel hebt uitgestraald, naast wat u zegt dat u hebt deelgenomen aan de raadscommissie Samen Wonen en hebt gewerkt aan de portefeuille Economie, Sport, 30 Welzijn en Educatie, hebben wij ook vooral op die laatste fronten altijd veel en intensieve bijdragen van u gehoord. Mij zijn dan zeker ook uw bijdragen op het gebied van jeugd in relatie tot bedrijven en onderwijs altijd opgevallen. Ik heb ook wel begrepen dat uw hart daar ligt.

35 Dames en heren, het is altijd lastig als je bent begonnen aan dit mooie werk als raadslid, je dan op enig moment moet besluiten om ermee te stoppen. Om welke reden dan ook. Het is ook voor een raad lastig om afscheid te moeten nemen van een lid. Samen ben je toch aan het werk gegaan om het beste voor Ridderkerk te betekenen, vanuit welk politiek ideaal of nest dan ook. Ik ben ervan overtuigd dat u uw weg verder zult vinden en toch vanuit uw 40 interesse en verbondenheid aan politiek, u verder zult blijven inzetten voor politiek en samenleving en vanuit die situatie dan ook verder richting zult geven aan de samenleving van Ridderkerk en Ridderkerk als onderdeel van de gemeenschap van Nederland.

45 Mevrouw Van Vliet, ik wil u van harte en oprecht bedanken voor uw inzet voor het raadswerk in Ridderkerk, voor de gemeenteraad in Ridderkerk en vanuit die positie ook voor de hele gemeenschap in Ridderkerk. Wij hebben voor vertrekkende raadsleden een passend geschenk. Dat wil ik u graag aanbieden. Ik hoop dat u werkelijk kunt terugkijken op een goede tijd. Het is weliswaar geen vier jaar. Ik betreur tussentijds vertrek van raadsleden 50 altijd. Maar u hebt bijgedragen en ik hoop dat u werkelijk met plezier kunt terugkijken op de rol die u hier hebt gespeeld.

U ontvangt de 'Ridderkerkse raadschaal', gedragen door de mensen. Het raadswerk en de gemeenschap van Ridderkerk wordt absoluut gedragen door de mensen die bijdragen aan

5 dit mooie werk en vervolgens ook aan de gemeenschap van Ridderkerk. Het is wel een kwetsbaar cadeau. Als je het niet met elkaar afstemt, en je vult het niet helemaal goed op, dan gaat het fout. Zie de schaal als symbolisch. Ik hoop dat uw collega's, overige raadsleden, ook met voldoening terug kunnen denken aan uw bijdragen in de raad van Ridderkerk, en vooral op het gebied van jeugd en bedrijvigheid en onderwijs.

Ik bedank u hartelijk namens de raad en het college en zeker namens de gemeenschap van ons mooie dorp.

10 [Applaus en overhandiging van de 'Ridderkerkse raadschaal']

Het laatste woord van vanavond is aan mevrouw Van Vliet.

15 **Mevrouw Van Vliet:** Dank u wel, voorzitter voor al uw mooie woorden. Ik kan terugkijken op een leuke en vooral leerzame raadsperiode. U citeerde mij al.

Ik bedank de kiezers en de raadsleden voor hun hartverwarmende woorden na het bekend worden van mijn voornemen om afscheid te nemen, deze week. Er staan al bloemen op mijn tafel. Ik bedank Lokaal Sociaal daarvoor. Ook veel dank aan het college en de ambtenaren voor het bijzonder prettige samenwerken. Zonder tekort te willen doen aan de heren in deze raad en college, ben ik blij dat in de raad, het college en enkele fracties ook zulke krachtige en professionele vrouwen aanwezig zijn.

20 Ten slotte bedank ik alle fracties en in het bijzonder de VVD voor een bijzondere leerzame periode. Ik wens u allen veel wijsheid toe. Ridderkerk is en blijft toch een beetje een dorp aan de rivier. Ik hoop u allen nog terug te zien bij dat wat we gaan doen. Dank u wel voor het vertrouwen.

25 [Applaus]

30 **De voorzitter:** Dank u wel, mevrouw Van Vliet. Zijn er nog mensen die het woord willen voeren? Dat is niet het geval. Dan constateer ik dat we aan het einde zijn gekomen van deze raadsvergadering. Het was een lastige discussie, die u op voortreffelijke wijze hebt gevoerd. Dames en heren, ik sluit deze vergadering.

35 Het is 23.15 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 27 november 2008,  
de griffier, de voorzitter,

40

45

50 as